

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจสอบงบดุลรวมและงบดุลเฉพาะบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 งบกำไรขาดทุนรวมและงบกำไรขาดทุนเฉพาะบริษัท งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวม และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะบริษัทและงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และงบดุลที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบดุลเฉพาะบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 งบกำไรขาดทุนที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย และงบกำไรขาดทุนเฉพาะบริษัท งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะบริษัท และงบกระแสเงินสดที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย และงบกระแสเงินสดเฉพาะบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งผู้บริหารของบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผล ว่างบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่บริษัทใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารของบริษัทเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงิน โดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะบริษัท การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวม และการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะบริษัท และกระแสเงินสดรวม และกระแสเงินสดเฉพาะบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบการเงินเฉพาะบริษัท แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 ผลการดำเนินงานที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและผลการดำเนินงานเฉพาะบริษัท การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะบริษัท และกระแสเงินสดที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและกระแสเงินสดเฉพาะบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

โดยไม่เป็นเงื่อนไขการแสดงความเห็นต่องบการเงิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ขอให้สังเกตดังนี้

1. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38.1 เรื่องหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหน้า เกี่ยวกับคดีสัญญาที่บริษัทเป็นจำเลย จำนวน 58,044.84 ล้านบาท
2. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38.2.1 เรื่องหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นกรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกี่ยวกับรายได้ที่ยังไม่รับรู้
3. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 38.2.2 เรื่องภาระเบี้ยปรับและเงินเพิ่มค้างชำระภาษีมูลค่าเพิ่มของส่วนแบ่งรายได้ที่ถูกหักนำส่งภาษีสรรพสามิตจำนวน 2,937.77 ล้านบาท
4. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 41 เรื่องข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายกับบริษัทคู่สัญญา

Kok -/

(นางดวงตา จานทอง)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

Im. 92

(นางสาวเกษมณี กิจวรรณ)

ผู้อำนวยการสำนักงาน

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

สินทรัพย์	งบการเงินที่				
	แสดงเงินลงทุน		งบการเงินเฉพาะบริษัท		
	งบการเงินรวม	ตามวิธีส่วนได้เสีย	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะบริษัท	
หมายเหตุ	2551	2550	2551	2550	
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8	11,525,089,201	17,427,148,181	11,519,748,680	17,427,148,181
เงินลงทุนชั่วคราว	9	3,180,453,061	1,350,385,807	3,180,453,061	1,350,385,807
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว	10	14,825,631,906	14,285,982,448	14,825,631,906	14,285,982,448
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	11	14,295,466,904	14,340,420,083	14,295,466,904	14,340,420,083
ลูกหนี้อื่น - สุทธิ		51,709,760	77,097,398	51,709,760	77,097,398
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	16	125,174,524	165,037,787	125,174,524	165,037,787
เงินทดรองจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	39.3	-	2,466,356,508	-	2,466,356,508
สินค้าและพัสดุคงเหลือ - สุทธิ	12	2,299,835,507	2,597,458,017	2,299,835,507	2,597,458,017
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	13	1,704,889,472	1,823,330,475	1,565,443,146	1,823,330,475
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		48,008,250,335	54,533,216,704	47,863,463,488	54,533,216,704
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	14	653,564,286	1,122,930,892	1,740,605,335	1,408,605,425
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	15	4,780,850,008	6,102,311,735	4,780,850,008	6,102,311,735
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	16	1,088,604,323	1,239,449,164	1,088,604,323	1,239,449,164
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว - เกิน 1 ปี	10	3,623,440,708	3,273,296,161	3,623,440,708	3,273,296,161
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	17	77,098,474,312	78,651,716,263	76,749,305,083	78,651,716,263
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน - สุทธิ	18	114,240,020,594	120,827,189,554	114,240,020,594	120,827,189,554
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	19	4,300,947,792	493,924,410	4,300,947,792	493,924,410
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		205,785,902,023	211,710,818,179	206,523,773,843	211,996,492,712
รวมสินทรัพย์		253,794,152,358	266,244,034,883	254,387,237,331	266,529,709,416

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินที่			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
		2551	ตามวิธีส่วนได้เสีย 2550	2551	2550
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เจ้าหนี้การค้า	20	2,930,174,201	3,433,674,484	2,664,658,122	3,433,674,484
เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้	21	13,137,000,902	11,894,483,957	13,137,000,902	11,894,483,957
เจ้าหนี้อื่น		461,360,011	487,695,518	461,360,011	487,695,518
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	39.4	480,000,000	-	480,000,000	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - ส่วนที่ครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	27	666,778,238	704,648,121	666,778,238	704,648,121
หนี้สินตามสัญญาทางการเงิน - ส่วนที่ครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	28	972,479,988	1,161,167,859	1,697,720,153	1,161,167,859
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	22	4,566,273,522	6,167,128,839	4,567,087,868	6,167,128,839
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		439,551,972	426,744,472	445,260,279	426,744,472
เงินประกันการใช้โทรศัพท์	23	1,870,826,366	2,003,169,604	1,870,829,093	2,003,169,604
รายได้รอตัดบัญชี - ส่วนที่จะรับรู้เป็นรายได้ภายในหนึ่งปี	26	19,083,339,411	18,239,592,224	19,083,339,411	18,239,592,224
สำรองหนี้สิน	24	-	2,921,642,999	-	623,028,091
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	25	1,790,309,768	1,550,388,279	1,742,800,047	1,550,388,279
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>46,398,094,379</u>	<u>48,990,336,356</u>	<u>46,816,834,124</u>	<u>46,691,721,448</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
รายได้รอตัดบัญชี	26	88,910,654,011	97,742,538,698	88,910,654,011	97,742,538,698
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	39.4	1,581,013,965	-	1,581,013,965	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	27	6,268,635,523	7,107,175,762	6,268,635,523	7,107,175,762
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	28	1,644,963,695	2,542,773,053	1,644,963,695	2,542,773,053
เงินกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน	29	354,723,606	350,094,017	354,723,606	350,094,017
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>98,759,990,800</u>	<u>107,742,581,530</u>	<u>98,759,990,800</u>	<u>107,742,581,530</u>
รวมหนี้สิน		<u>145,158,085,179</u>	<u>156,732,917,886</u>	<u>145,576,824,924</u>	<u>154,434,302,978</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

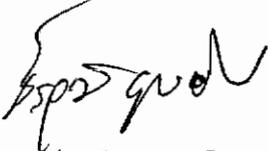
งบดุล

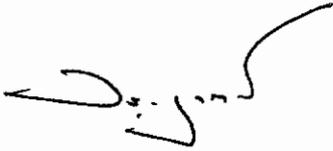
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินที่			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2551	ตามวิธีส่วนได้เสีย 2550	2551	2550
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)				
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว	30 2,118,110,793	2,118,110,793	2,118,110,793	2,118,110,793
ยังไม่ได้จัดสรร	99,847,238,241	99,755,426,891	100,045,975,364	102,339,716,332
รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์เพื่อขาย	32 646,326,250	1,637,579,313	646,326,250	1,637,579,313
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	108,611,675,284	109,511,116,997	108,810,412,407	112,095,406,438
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	33 24,391,895	-	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	108,636,067,179	109,511,116,997	108,810,412,407	112,095,406,438
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	253,794,152,358	266,244,034,883	254,387,237,331	266,529,709,416

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

 (ศาสตราจารย์ ดร.ธีรวุฒิ บุญโยสภณ)
 ประธานกรรมการ
 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

 (นายวรุศ สุวกร)
 กรรมการผู้จัดการใหญ่
 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

	งบการเงินที่	แสดงเงินลงทุน		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
		งบการเงินรวม	ตามวิธีส่วนได้เสีย		
		หมายเหตุ	2551	2550	2551
รายได้					
รายได้จากการให้บริการ โทรคมนาคม		27,117,717,214	28,638,281,124	27,117,717,452	28,638,281,124
รายได้จากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน		3,545,163,502	4,034,485,167	3,545,163,502	4,034,485,167
รายได้จากส่วนแบ่งรายได้		19,462,999,856	17,365,270,620	19,462,999,856	17,365,270,620
รายได้ตัดบัญชี - รายได้รอตัดบัญชีสินทรัพย์ที่ได้จากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	26	19,588,530,684	18,393,193,213	19,588,530,684	18,393,193,213
รายได้จากการให้บริการอื่น		511,881,153	574,083,382	511,881,153	574,083,382
รายได้อื่น		1,934,657,034	2,181,362,706	1,930,199,743	2,181,362,706
รวมรายได้		72,160,949,443	71,186,676,212	72,156,492,390	71,186,676,212
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนในการให้บริการ		21,006,276,396	23,001,525,437	21,006,809,579	23,001,525,437
ค่าเสื่อมราคา - สินทรัพย์ที่ได้รับจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	18,35	17,465,538,665	16,493,321,917	17,465,538,665	16,493,321,917
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		24,741,946,585	21,448,109,991	27,169,372,208	22,150,460,601
ค่าตอบแทนกรรมการ	40	7,028,960	15,411,976	6,975,710	15,411,976
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	14	46,752,139	301,115,002	-	-
รวมค่าใช้จ่าย		63,267,542,745	61,259,484,323	65,648,696,162	61,660,719,931
กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้		8,893,406,698	9,927,191,889	6,507,796,228	9,525,956,281
ดอกเบี้ยจ่าย	34	(662,417,310)	(1,016,203,047)	(662,417,310)	(1,016,203,047)
กำไรก่อนภาษีเงินได้		8,230,989,388	8,910,988,842	5,845,378,918	8,509,753,234
ภาษีเงินได้		(2,628,119,886)	(2,678,329,486)	(2,628,119,886)	(2,678,329,486)
กำไรก่อนส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย		5,602,869,502	6,232,659,356	3,217,259,032	5,831,423,748
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	33	(58,152)	-	-	-
กำไรสุทธิสำหรับงวด		5,602,811,350	6,232,659,356	3,217,259,032	5,831,423,748
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
กำไรสุทธิ	36	9.34	10.39	5.36	9.72

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม					รวม
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม ยังไม่ได้จัดสรร	รายการกำไร ที่ยังไม่เกิดขึ้นใน หลักทรัพย์ซื้อขาย	ส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนน้อย	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2551	6,000,000,000	2,118,110,793	99,755,426,891	1,637,579,313	-	109,511,116,997
กำไรสุทธิสำหรับงวด	-	-	5,602,811,350	-	-	5,602,811,350
เงินปันผลจ่าย 31	-	-	(5,511,000,000)	-	-	(5,511,000,000)
การเปลี่ยนแปลงระหว่างงวด 32	-	-	-	(991,253,063)	-	(991,253,063)
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเพิ่มขึ้นระหว่างงวด 33	-	-	-	-	24,391,895	24,391,895
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551	6,000,000,000	2,118,110,793	99,847,238,241	646,326,250	24,391,895	108,636,067,179

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย				รวม
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม ยังไม่ได้จัดสรร	รายการกำไร ที่ยังไม่เกิดขึ้นใน หลักทรัพย์เพื่อขาย	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2550	6,000,000,000	2,118,110,793	94,524,767,535	543,473,671	103,186,351,999
กำไรสุทธิสำหรับงวด	-	-	6,232,659,356	-	6,232,659,356
เงินปันผลจ่าย	31	-	(1,002,000,000)	-	(1,002,000,000)
การเปลี่ยนแปลงระหว่างงวด	32	-	-	1,094,105,642	1,094,105,642
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550	<u>6,000,000,000</u>	<u>2,118,110,793</u>	<u>99,755,426,891</u>	<u>1,637,579,313</u>	<u>109,511,116,997</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

งบการเงินเฉพาะบริษัท					
หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้น		รายการกำไร		รวม
	ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม ยังไม่ได้จัดสรร	ที่ยังไม่เกิดขึ้นใน หลักทรัพย์เพื่อขาย	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2550	6,000,000,000	2,118,110,793	97,510,292,584	543,473,671	106,171,877,048
กำไรสุทธิสำหรับงวด	-	-	5,831,423,748	-	5,831,423,748
เงินปันผลจ่าย	31	-	(1,002,000,000)	-	(1,002,000,000)
การเปลี่ยนแปลงระหว่างงวด	32	-	-	1,094,105,642	1,094,105,642
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550	6,000,000,000	2,118,110,793	102,339,716,332	1,637,579,313	112,095,406,438
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2551	6,000,000,000	2,118,110,793	102,339,716,332	1,637,579,313	112,095,406,438
กำไรสุทธิสำหรับงวด	-	-	3,217,259,032	-	3,217,259,032
เงินปันผลจ่าย	31	-	(5,511,000,000)	-	(5,511,000,000)
การเปลี่ยนแปลงระหว่างงวด	32	-	-	(991,253,063)	(991,253,063)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551	6,000,000,000	2,118,110,793	100,045,975,364	646,326,250	108,810,412,407

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินที่แสดง เงินลงทุนตามวิธี ส่วนได้เสีย		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2551	2550	2551	2550
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรสุทธิก่อนภาษี	8,230,931,236	8,910,988,842	5,845,378,918	8,509,753,234
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน :				
ค่าเสื่อมราคา / ค่าตัดจำหน่าย	17,18,19	29,283,139,850	29,283,139,850	29,755,737,715
หนี้สงสัยจะสูญ		335,546,183	1,968,675,599	483,016,611
ขาดทุนจากการเสื่อมค่าของสินค้าคงเหลือ		23,628,679	23,628,679	21,143,602
สำรองภาระหนี้สินในบริษัทรวม		-	274,021,960	623,028,092
ค่าใช้จ่ายภาษีมูลค่าเพิ่ม		322,804,481	322,804,481	-
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	14	46,752,139	-	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน		-	49,127,493	105,336,688
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ถาวร		127,546,898	127,546,898	193,801,038
ขาดทุนจากการรับภาระหนี้ในกิจการร่วมค้า ไทย - โมบาย		87,092,212	-	-
การตัดจำหน่ายรายได้หรือตัดบัญชี	26	(19,588,530,684)	(18,393,193,213)	(18,393,193,213)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น		710,753,980	9,851,295	710,753,980
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจริง - เงินกู้		51,160,731	(179,498,152)	(179,498,152)
ขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		699,195,652	776,556,772	776,556,772
รายได้จากการรับบริจาคสินทรัพย์		(3,550,186)	(2,143,889)	(2,143,889)
รายได้ดอกเบี้ย		(1,095,187,547)	(1,226,640,379)	(1,226,640,379)
รายได้เงินปันผล		(125,230,983)	(5,975,750)	(5,975,750)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย		664,655,267	1,014,737,587	664,655,267
ส่วนที่เป็นของผู้อถือหุ้นส่วนน้อย	33	58,152	-	-
อื่นๆ		23,267,219	9,479,865	9,479,865
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		19,794,033,279	21,694,991,116	19,791,857,360
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน				
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
- ถูกหนี้ยการค้า		(927,236,203)	(866,415,265)	(927,236,203)
- ถูกหนี้ยอื่น		(39,301,300)	(22,191,450)	(39,301,300)
- เงินให้กู้ยืมพนักงาน		190,708,104	210,853,885	190,708,104
- สินค้าและพัสดุคงเหลือ		280,187,519	430,292,119	280,187,519
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		(307,382,477)	55,414,082	(308,254,784)
การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
- เจ้าหนี้การค้า		(1,867,582,047)	(446,051,108)	(1,766,974,716)
- เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้		1,585,829,460	1,125,720,742	1,585,829,460
- เจ้าหนี้อื่น		(26,342,982)	(242,882,613)	(26,335,507)
- ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		(1,653,235,877)	1,283,040,032	(1,652,396,603)
- เงินประกันการใช้โทรศัพท์		(132,343,238)	(305,714,380)	(132,340,510)
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น		197,720,744	(162,036,934)	203,955,039
- เงินกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน		4,629,588	(1,163,951)	4,629,588
เงินสดได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน		17,099,684,570	22,753,856,275	17,204,327,447
รับดอกเบี้ย		1,127,259,711	1,191,101,464	1,127,259,711
รับเงินปันผล		125,230,983	26,975,750	125,230,983
จ่ายดอกเบี้ย		(668,429,704)	(1,216,954,047)	(668,429,704)
จ่ายภาษีเงินได้		(2,609,653,839)	(3,673,597,280)	(2,609,604,079)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน		15,074,091,721	19,081,382,162	15,178,784,358

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินที่ แสดงเงินลงทุน				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท		
	ตามวิธีส่วนได้เสีย	ตามวิธีส่วนได้เสีย	ตามวิธีส่วนได้เสีย	ตามวิธีส่วนได้เสีย	
	2551	2550	2551	2550	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน					
เงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น	9	(2,988,024,233)	(1,822,658,643)	(2,988,024,233)	(1,822,658,643)
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง	9	1,789,514,079	4,367,317,678	1,789,514,079	4,367,317,678
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้น	10	(8,895,738,377)	(33,418,644,252)	(8,895,738,377)	(33,418,644,252)
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาวลดลง	10	8,028,352,467	34,788,296,009	8,028,352,467	34,788,296,009
เงินทรงจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เพิ่มขึ้น		(77,308,718)	(84,175,997)	(77,308,718)	(84,175,997)
เงินสดรับจากการรับชำระหนี้สินทรงจ่าย		31,908,983	-	31,908,983	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม		-	(5,206,540)	-	(5,206,540)
เงินสดรับจากการรวมบริษัท เอ ซี ที โบบาย จำกัด		4,446,144	-	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนระยะยาวอื่น	15	(300,948,921)	(395,820,240)	(300,948,921)	(395,820,240)
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้ออุปกรณ์		(674,789,323)	(196,135,491)	(674,789,323)	(196,135,491)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		60,559,225	60,679,818	60,559,225	60,679,818
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		(9,675,678,242)	(6,795,881,368)	(9,675,678,242)	(6,795,881,368)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		(43,448,333)	(109,115,992)	(43,448,333)	(109,115,992)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน		(12,741,155,249)	(3,611,345,018)	(12,745,601,393)	(3,611,345,018)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน					
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว		(1,639,513,085)	(5,748,438,806)	(1,639,513,085)	(5,748,438,806)
จ่ายชำระสัญญาเช่าการเงิน	28	(1,086,497,229)	(1,698,856,151)	(1,192,084,243)	(1,698,856,151)
เงินปันผลจ่าย	31	(5,511,000,000)	(1,002,000,000)	(5,511,000,000)	(1,002,000,000)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน		(8,237,010,314)	(8,449,294,957)	(8,342,597,328)	(8,449,294,957)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) - สุทธิ		(5,904,073,842)	7,020,742,187	(5,909,414,363)	7,020,742,187
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด		17,427,148,181	10,448,093,476	17,427,148,181	10,448,093,476
ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน		2,014,862	(41,687,482)	2,014,862	(41,687,482)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	8	11,525,089,201	17,427,148,181	11,519,748,680	17,427,148,181

รายการที่ไม่ใช่เงินสด

หน่วย : ล้านบาท

ทรัพย์สินถาวรที่ได้มาจากสัญญาเช่าการเงิน		-	62.17	-	62.17
ทรัพย์สินถาวรที่ได้มาจากกรบริการ	17	3.55	2.14	3.55	2.14
ทรัพย์สินถาวรที่ได้มาจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	18,26	12,495.19	45,662.29	12,495.19	45,662.29
ทรัพย์สินถาวรที่ได้มาแต่ยังไม่ได้ชำระเงิน		2,646.34	4,498.23	2,646.34	4,498.23
สิทธิในการถือครองที่ดินความถี่ที่ได้มาแต่ยังไม่ได้ชำระเงิน	6,19	3,925.21	-	3,925.21	-
เงินลงทุนในบริษัท เอ ซี ที โบบาย จำกัด ที่ได้มาแต่ยังไม่ได้ชำระเงิน	6,14	-	-	381.13	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

---

1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 การจัดตั้งบริษัท

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) เป็นบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และมีที่อยู่ตามที่ได้จดทะเบียนดังนี้

89/2 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

1.2 การประกอบธุรกิจ

บริษัท บริษัทย่อย และบริษัทร่วม (“กลุ่มบริษัท”) ประกอบธุรกิจหลักในด้าน โทรคมนาคมทุกประเภท อันได้แก่ การให้บริการ โทรศัพท์ประจำที่ โทรศัพท์สาธารณะทั้งแบบใช้เหรียญและแบบใช้บัตร โทรศัพท์รหัสส่วนตัว บริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัล (ISDN) โทรศัพท์ไร้สาย โทรศัพท์ติดตามตัว บริการสื่อสารข้อมูล บริการวิทยุสื่อสาร บริการคู่สายเช่าและวงจรเช่า บริการ อินเทอร์เน็ต และธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกัน ทั้งในประเทศ ระหว่างประเทศ และนอกประเทศ

บริษัทได้เปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนเข้าร่วมการทำงานและร่วมลงทุนเพื่อทำการขยายโทรศัพท์พื้นฐานและบริการ โทรคมนาคมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งนี้บริษัทเอกชนที่อยู่ภายใต้สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนบางบริษัทจะต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราร้อยละของรายได้ และบางบริษัทจะต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่บริษัทในอัตราร้อยละของรายได้หรือเงินขั้นต่ำที่ระบุในแต่ละสัญญา แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า นอกจากนี้สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนบางสัญญายังระบุให้กลุ่มบริษัทเอกชนดังกล่าวต้องจัดหาอาคารและอุปกรณ์เพื่อดำเนินการและส่งมอบอาคารและอุปกรณ์ที่จัดหาภายใต้สัญญาข้างต้นให้เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาฯ ซึ่งส่วนใหญ่โอนกรรมสิทธิ์ให้แก่บริษัทเมื่อก่อสร้างและติดตั้งเสร็จพร้อมใช้งาน โดยบริษัทจะให้สิทธิแก่กลุ่มบริษัทเอกชนในการใช้สินทรัพย์เพื่อดำเนินงานทางการค้า นโยบายในการรับรู้รายได้ และการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่ได้รับมอบจากกลุ่มบริษัทเอกชน ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.11

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 บริษัทได้ให้บริษัทเอกชนเข้าร่วมการทำงานและร่วมลงทุน ดังนี้

1.2.1 บริษัทเอกชนที่ต้องโอนสินทรัพย์ภายใต้สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนให้แก่บริษัท

บริษัทเอกชน	ประเภทของบริการ	ระยะเวลาของสัญญา
1. บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการโทรศัพท์ - โทรศัพท์พื้นฐานจำนวน 2.6 ล้านเลขหมาย ในเขตนครหลวง - โทรศัพท์สาธารณะประเภทหยอดเหรียญ ในเขตนครหลวง - บริการเสริม เช่น DID บริการคู่สายเช่า เป็นต้น - บริการ โทรศัพท์พื้นฐานที่สามารถใช้นอก สถานที่โดยไม่ต้องใช้สาย	25 ปี นับจาก 29 ตุลาคม 2535 เริ่ม 15 มกราคม 2540 สิ้นสุด 29 ตุลาคม 2560 เริ่ม 13 พฤษภาคม 2539 สิ้นสุด 29 ตุลาคม 2560 เริ่ม 15 สิงหาคม 2539 สิ้นสุด 29 ตุลาคม 2560
2. บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)	บริการโทรศัพท์ - โทรศัพท์พื้นฐานจำนวน 1.5 ล้านเลขหมาย ในเขตภูมิภาค - โทรศัพท์สาธารณะประเภทหยอดเหรียญ ในเขตภูมิภาค - บริการเสริม เช่น DID บริการคู่สายเช่า เป็นต้น	25 ปี นับจาก 25 ตุลาคม 2536 เริ่ม 20 สิงหาคม 2540 สิ้นสุด 25 ตุลาคม 2561 เริ่ม 14 กุมภาพันธ์ 2544 สิ้นสุด 25 ตุลาคม 2561
3. บริษัท แอดวานซ์ ค้าค้าเน็ทเวอร์ค คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	บริการสื่อสารข้อมูลทุกประเภท โดยใช้ระบบ Datakit Virtual Circuit Switch	25 ปี นับจาก 25 กันยายน 2540
4. บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เซลลูลาร์ 900 ระบบ NMT และ GSM	25 ปี นับจาก 1 ตุลาคม 2533
5. บริษัท คอม-ลิงค์ จำกัด	บริการระบบเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำ แสงตามเส้นทางรถไฟ	20 ปี นับจาก 1 เมษายน 2534
6. บริษัท จัสติน ซับมาริน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	บริการระบบเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำ (ฝั่งตะวันออก)	20 ปี นับจาก 4 ตุลาคม 2534
7. บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	บริการระบบเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำ (ฝั่งตะวันตก)	15 ปี นับจาก 13 พฤษภาคม 2539
8. บริษัท เชน โชน์ ค้าค้าคอม จำกัด	บริการสื่อสารข้อมูลผ่านข่ายสายท้องถิ่นซึ่งเป็น สายทองแดงเท่านั้น	25 ปี นับจาก 10 กันยายน 2542
9. บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	บริการเช่าวงจรสื่อสัญญาณความเร็วสูงผ่าน โครงข่ายมัลติมีเดีย	20 ปี นับจาก 20 ตุลาคม 2540

1.2.2 บริษัทเอกชนที่ไม่ต้องโอนสินทรัพย์ภายใต้สัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุนให้แก่บริษัท

บริษัทเอกชน	ประเภทของบริการ	ระยะเวลาของสัญญา
1. บริษัท อินโฟเทล คอมมูนิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 29 เมษายน 2542
2. บริษัท ไทยออดิโอเท็กซ์ เซอร์วิส จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 18 สิงหาคม 2542
3. บริษัท สามารถ มัลติมีเดีย จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 29 กันยายน 2542
4. บริษัท ควอลิตี้ ดิจิตอล โกลด์ จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 21 มกราคม 2545
5. บริษัท ไซเบอร์คอด จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 28 กุมภาพันธ์ 2545
6. บริษัท 108 1900 ออดิโอเท็กซ์ จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 20 มีนาคม 2545
7. บริษัท เอ็มแฉี (ประเทศไทย) จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 14 ตุลาคม 2545
8. บริษัท โมโนเทคโนโลยี จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 11 กันยายน 2546
9. บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 29 กันยายน 2547
10. บริษัท จี เอ็ม เอ็ม ดิจิตอล โดเมน จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 9 พฤศจิกายน 2547
11. บริษัท ทริปเปิ้ล เอ แอสเซ็ท แมนเนจเม้นท์ จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 18 สิงหาคม 2548
12. บริษัท สยาม ทูยู จำกัด (มหาชน)	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 5 มกราคม 2549

1.2.3 การได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2548 บริษัทได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมจากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”) จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย

1. ใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการออดิโอเท็กซ์ (Audiotex Service) และบริการบัตร โทรศัพท์ บริษัทจะต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อต่ออายุใบอนุญาตนี้เป็นรายปีภายในวันที่ 3 สิงหาคม ของแต่ละปี
2. ใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมแบบที่สาม ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการบริการ โทรศัพท์ประจำที่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ (470 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 900 เมกะเฮิร์ตซ์) บริการวิทยุคมนาคมเฉพาะกลุ่ม บริการสื่อสารข้อมูล และบริการ โทรคมนาคมระหว่างประเทศ โดยใบอนุญาตมีอายุสิ้นสุด ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2568

3. ใบอนุญาตให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง บริษัทจะต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อต่ออายุใบอนุญาตนี้เป็นรายปีภายในวันที่ 3 สิงหาคม ของแต่ละปี

การที่บริษัทได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคม บริษัทจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเหล่านี้

2. แผนกการจัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชี

จากการที่บริษัทได้รับ โอนหุ้น ในบริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด (“เอ ซี ที”) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6 ทำให้บริษัทมีอำนาจควบคุม เอ ซี ที บริษัทจึงแสดง เอ ซี ที เป็นบริษัทย่อย และนำเสนองบการเงินรวมเป็นครั้งแรกสำหรับงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 โดยถึงแม้ว่าบริษัทจะมีกองทุน FINN - THAI TECHNOLOGYFUND A KY เป็นบริษัทย่อยอยู่ก่อนแล้ว แต่ไม่ได้จัดทำงบการเงินรวมกองทุนนี้ เนื่องจากกองทุนยังไม่ได้มีการดำเนินการลงทุน และบริษัทได้พิจารณาบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าในเงินลงทุนดังกล่าวเต็มจำนวน และได้ยกเลิกกองทุนเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2551

เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน และนโยบายการบัญชีที่สำคัญที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินของบริษัทมีดังต่อไปนี้

2.1. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท ได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายความถึงมาตรฐานการบัญชีที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และมาตรฐานการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชี ได้อนุมัติเพิ่มเติม และตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

การจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทให้สอดคล้องกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทยกำหนดให้ฝ่ายบริหารประมาณการและกำหนดสมมติฐานที่เกี่ยวข้องอันจะมีผลต่อตัวเลขของสินทรัพย์และหนี้สิน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันที่ในงบการเงิน และข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาที่เสนองบการเงินดังกล่าว ตัวเลขที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากตัวเลขประมาณการ ถึงแม้ว่าฝ่ายบริหารได้จัดทำตัวเลขประมาณการขึ้นจากความเข้าใจในเหตุการณ์และสิ่งที่ได้กระทำไปในปัจจุบันอย่างดีที่สุดแล้ว

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทฉบับภาษาอังกฤษจัดทำขึ้นจากงบการเงินตามกฎหมายที่เป็นภาษาไทย ในกรณีที่มีเนื้อความขัดแย้งกันหรือมีการตีความในสองภาษาแตกต่างกัน ให้ใช้งบการเงินตามกฎหมายฉบับภาษาไทยเป็นหลัก

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทได้จัดทำขึ้น โดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่อธิบายในนโยบายการบัญชีไว้ข้างล่างนี้

2.2 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

รายการต่างๆ ในงบการเงินของแต่ละกิจการในกลุ่มบริษัทวัดมูลค่าโดยใช้สกุลเงินบาท งบการเงินรวมนำเสนอในสกุลเงินบาท

กลุ่มบริษัทแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นให้เป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ที่เกิดรายการ และแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ในงบดุล ให้เป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น กำไรและขาดทุนที่เกิดจากรับหรือจ่ายชำระที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และที่เกิดจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินดังกล่าว ได้บันทึกทันทีในงบกำไรขาดทุน

2.3 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึงเงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งมีอายุไม่เกินสามเดือนนับจากวันที่ได้มา

2.4 เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง เงินฝากธนาคารประเภทฝากประจำ ตัวแลกเงิน พันธบัตร และ ตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งมีอายุเกินสามเดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน นับจากวันที่ได้มา และหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี

2.5 ลูกหนี้

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น รับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้และจะวัดมูลค่าต่อมาด้วยจำนวนเงินที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง ผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น หนี้สูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในงบกำไรขาดทุน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

2.6 สินค้าและพัสดุคงเหลือ

สินค้าและพัสดุคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนของสินค้าและพัสดุล้วน โดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ต้นทุนในการซื้อประกอบด้วยราคาซื้อและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้าหรือพัสดุนั้น เช่น ค่าภาษีอากร ค่าขนส่ง หักด้วยส่วนลดและเงินที่ได้รับคืนจากการซื้อสินค้าหรือพัสดุ มูลค่าสุทธิที่จะได้รับประมาณจากราคาที่คาดว่าจะขายได้ตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้สินค้านั้นสำเร็จรูปและค่าใช้จ่ายในการขาย ในระหว่างปีกลุ่มบริษัทได้ทำการตั้งค่าเผื่อลดมูลค่าสำหรับสินค้าหรือพัสดุที่เก่า ล้าสมัย หรือเสื่อมคุณภาพ

2.7 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

2.7.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัทย่อยหมายถึงกิจการ(ซึ่งรวมถึงกิจการเฉพาะกิจ) ที่กลุ่มบริษัทมีอำนาจในการควบคุม นโยบายการเงินและการดำเนินงาน และโดยทั่วไปแล้วกลุ่มบริษัทจะถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งในการประเมินว่ากลุ่มบริษัทมีการควบคุมบริษัทอื่นหรือไม่ กิจการต้องพิจารณาถึงการมีอยู่และผลกระทบจากสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ที่กิจการสามารถใช้สิทธิหรือแปลงสภาพตราสารนั้น ในปัจจุบันรวมถึงสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ซึ่งกิจการอื่นถืออยู่ด้วย กลุ่มบริษัทรวมงบการเงินของบริษัทย่อยไว้ในงบการเงินรวม ตั้งแต่วันที่กลุ่มบริษัทควบคุมบริษัทย่อยจนกระทั่งอำนาจควบคุมจะหมดไป

กลุ่มบริษัทบันทึกการซื้อบริษัทย่อยด้วยวิธีซื้อและแสดงต้นทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่จ่ายไปหรือด้วยมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ หรือด้วยภาระหนี้สินซึ่งกลุ่มบริษัทต้องรับผิดชอบตั้งแต่วันที่ได้รับบริษัทย่อยมา สินทรัพย์และหนี้สินที่ระบุได้ ซึ่งได้จากการซื้อบริษัทย่อยจะถูกวัดมูลค่าเริ่มแรกในวันที่ได้รับบริษัทย่อยนั้น ที่มูลค่ายุติธรรม โดยรวมส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยด้วย

ต้นทุนการได้รับบริษัทย่อยที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยที่กลุ่มบริษัทจะได้รับจะบันทึกเป็นค่าความนิยม

ต้นทุนการได้รับบริษัทย่อยที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนทันที

รายการบัญชีออกคงเหลือ และรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นจริง ซึ่งมีผลจากรายการระหว่างกันของกิจการที่อยู่ในกลุ่มบริษัทจะถูกตัดบัญชีออกไป เว้นแต่รายการขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงซึ่งกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วว่าไม่ข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการค้ำค่า กลุ่มบริษัทจะเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของบริษัทย่อยในกรณีที่ทำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของบริษัท

เงินลงทุนในบริษัทย่อยแสดงในงบการเงินเฉพาะบริษัทด้วยวิธีราคาทุน การค้ำค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อยจะบันทึกเป็นค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุน

รายชื่อบริษัทย่อยหลักของกลุ่มบริษัทได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14

2.7.2 เงินลงทุนในบริษัทร่วม

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญแต่ไม่ถึงกับควบคุม เงินลงทุนในบริษัทร่วมรับรู้เริ่มแรกด้วยราคาทุนและใช้วิธีส่วนได้เสียในการแสดงในงบการเงินรวม และแสดงด้วยราคาทุนในงบการเงินเฉพาะบริษัท ตามวิธีส่วนได้เสีย ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในงบกำไรขาดทุน ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงภายหลังการได้มาจะปรับปรุงกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เมื่อส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมมีมูลค่าเท่ากับหรือเกินกว่ามูลค่าส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมนั้น กลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนอีกต่อไป เว้นแต่กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันในหนี้ของบริษัทร่วมหรือรับว่าจะจ่ายหนี้แทนบริษัทร่วม

รายการกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มบริษัทกับบริษัทร่วมจะตัดบัญชีเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในบริษัทร่วมนั้น รายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็จะตัดบัญชีในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการค้ำยัด บริษัทร่วมจะเปลี่ยนนโยบายการบัญชีเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัท

รายละเอียดของเงินลงทุนในบริษัทร่วมได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14

2.8 เงินลงทุนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้คำเนนกิจการตามสัญญาร่วมลงทุน

เงินลงทุนที่ได้จากบริษัทเอกชนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับการให้สิทธิแก่บริษัทเอกชนในการดำเนินการตามสัญญาร่วมลงทุนบันทึกเป็นเงินลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้เป็นรายได้ทันที ในกรณีที่บริษัทไม่มีภาระผูกพันในการชำระคืนทุนให้แก่บริษัทคู่สัญญาในอนาคต หรือในกรณีที่มิได้เป็นการรับหุ้นเพื่อชำระค่าบริการสำหรับบริการที่จะได้รับจากบริษัทล่วงหน้า โดยบริษัทบันทึกเงินลงทุนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้คำเนนกิจการตามสัญญาร่วมลงทุนรวมอยู่ในเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือเงินลงทุนระยะยาวอื่น แล้วแต่กรณี

2.9 เงินลงทุนระยะยาวอื่น

กลุ่มบริษัทได้จัดประเภทเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาดที่ไม่ระบุช่วงเวลาที่แน่นอนซึ่งอาจขายเพื่อเสริมสภาพคล่องหรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย และแสดงรวมอยู่ในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เว้นแต่กรณีที่ผู้บริหารจะแสดงเจตจำนงเพื่อถือหลักทรัพย์ไว้น้อยกว่า 12 เดือนนับจากวันที่ในงบดุล หรือผู้บริหารต้องการขายเพื่อเพิ่มเงินทุนในการประกอบกิจการ จึงจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ผู้บริหารกำหนดการจัดประเภทเงินลงทุนเมื่อซื้อและประเมินจุดประสงค์ใหม่อย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มบริษัทมีการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย ซึ่งประกอบด้วยเงินลงทุนในตราสารทุนที่มีตลาดรองรับ เงินลงทุนเพื่อขายที่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับจะวัดมูลค่ายุติธรรมด้วยการอ้างอิงราคาเสนอซื้อของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือตลาดหลักทรัพย์ของประเทศอื่นที่หลักทรัพย์ดังกล่าวจดทะเบียนอยู่ รายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขายจะรวมไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินลงทุนที่มีกำหนดเวลา ซึ่งผู้บริหารตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถถือไว้จนครบกำหนด ถูกจัดประเภทเป็นเงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนดและแสดงรวมอยู่ในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เว้นแต่เป็นเงินลงทุนที่จะครบกำหนดภายใน 12 เดือน นับแต่วันที่ในงบดุลจึงจะแสดงไว้ในสินทรัพย์หมุนเวียน

เงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนดวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับถูกจัดประเภทเป็นเงินลงทุนทั่วไป และแสดงในงบดุลด้วยราคาทุนหักการค้ำยัด

กลุ่มบริษัทจะทดสอบการค้ำยัดของเงินลงทุนต่อเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีการค้ำยัดเกิดขึ้น หากราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน กลุ่มบริษัทจะบันทึกรายการขาดทุนจากการค้ำยัดไว้ในงบกำไรขาดทุน

ในการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างเงินสดสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนนั้นจะบันทึกในงบกำไรขาดทุน

กรณีการเงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนชนิดเดียวกันมีการจำหน่ายเพียงบางส่วน ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนที่จำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากจำนวนที่ถือครองทั้งหมด

2.10 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์บันทึกด้วยราคาทุน สินทรัพย์ทุกประเภทยกเว้นที่ดิน แสดงในงบดุลด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม กลุ่มบริษัทคำนวณค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ทุกประเภทยกเว้นที่ดินซึ่งมีอายุการใช้งานไม่จำกัด โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานที่ประมาณไว้ของสินทรัพย์ ดังต่อไปนี้

	จำนวนปี
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	3 - 10
อาคารและสิ่งปลูกสร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในอาคาร	2 - 35
อุปกรณ์โครงข่าย	2 - 35
เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์	2 - 15
เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	2 - 6
ยานพาหนะ	5 - 8

มูลค่าซากและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ได้ทบทวนและแก้ไขตามความเหมาะสม ณ ทุกวันที่ในงบดุล

กลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์ที่ได้รับจากการบริจาคด้วยราคาทุน เป็นรายได้อื่นทั้งจำนวน ในปีที่ได้รับบริจาค

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ราคาตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทันที

รายจ่ายเกี่ยวกับการต่อเติม การต่ออายุ หรือการปรับปรุงสินทรัพย์ให้ดีขึ้น ซึ่งทำให้ราคาเปลี่ยนแทนในปัจจุบันของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นอย่างเป็นสาระสำคัญจะรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ส่วนค่าซ่อมแซมและค่าบำรุงรักษารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดขึ้น

กำไรขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์กำหนดขึ้นจากราคาตามบัญชี และได้รวมอยู่ในการคำนวณกำไรจากการดำเนินงาน

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการก่อสร้างสินทรัพย์ให้เสร็จสมบูรณ์หรือเตรียมสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์ ได้บันทึกที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งภาษีที่เกี่ยวข้อง

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นต้นทุนที่ใช้คำนวณต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ คือ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของยอดเงินกู้ในระหว่างปี ในกรณีที่เงินกู้ยืมเกิดขึ้น โดยเฉพาะเพื่อซื้อ ก่อสร้าง หรือผลิตสินทรัพย์ จำนวนต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จะเป็นต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างปีของเงินกู้นั้นหักด้วยรายได้ที่เกิดจากการนำเงินกู้นี้ไปลงทุนเป็นการชั่วคราว

2.11 ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน

บริษัทบันทึกสินทรัพย์ที่บริษัทได้รับ โอนกรรมสิทธิ์ตามราคาทุนที่บริษัทเอกชนผู้โอน ได้รายงานให้แก่บริษัททั้งจำนวน ณ วันที่บริษัทเอกชนคู่สัญญาส่งมอบสินทรัพย์นั้น ให้แก่บริษัท คู่กับบัญชีรายได้หรือตัดบัญชี ซึ่งแสดงในหมวดหนี้สิน

บริษัทบันทึกบัญชีรายได้หรือตัดบัญชีเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่บริษัทได้รับ โอน หรือตามอายุของสัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุน แล้วแต่เวลาใดจะสั้นกว่า

ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับ โอนดังกล่าวคำนวณตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ โดยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนทั้งจำนวน ในอัตราดังนี้

	จำนวนปี
อาคารและสิ่งปลูกสร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในอาคาร	5 - 35
อุปกรณ์โครงข่าย	5 - 35
เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์	5 - 15
เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	3 - 10

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ราคาตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

2.12 การค้ำยืมของสินทรัพย์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นที่ไม่เป็นสินทรัพย์ทางการเงิน รวมทั้งสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน ต้องมีการทบทวนการค้ำยืม เมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ่งชี้ว่าราคาตามบัญชีอาจต่ำกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเพื่อพิจารณาผลต่อรายการขาดทุนจากการค้ำยืม รายการขาดทุนจากการค้ำยืมจะรับรู้เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างราคาขายสุทธิเทียบกับมูลค่าจากการใช้ สินทรัพย์จะถูกจัดเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่สามารถแยกออกมาได้ เพื่อวัตถุประสงค์ของการประเมินการค้ำยืม ณ วันที่ในงบดุล กลุ่มบริษัทต้องกลับบัญชีรายการขาดทุนจากการค้ำยืมของสินทรัพย์ที่กลุ่มบริษัทรับรู้ในงวดก่อน เมื่อประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนได้เปลี่ยนแปลงไปภายหลังจากที่กลุ่มบริษัทได้รับรู้รายการขาดทุนจากการค้ำยืมแล้ว

2.13 สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตน

โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ได้มาบันทึกเป็นสินทรัพย์ตามต้นทุนที่เกิดขึ้นเพื่อการได้มาและการดำเนินการให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นสามารถนำมาใช้งานได้ โดยจะตัดจำหน่ายตามอายุการใช้งานที่ประมาณการขึ้น 3 ถึง 6 ปี

สิทธิในการเช่าที่ดินของราชพัสดุ

สิทธิในการเช่าที่ดินของราชพัสดุ เป็นสิทธิในการเช่าที่ดินราชพัสดุบนถนนแจ้งวัฒนะซึ่งได้มาจากการแลกเปลี่ยนกับการสร้างอาคารบนที่ดินอื่นให้กรมไปรษณีย์โทรเลขซึ่งเป็นผู้เช่าเดิม โดยกรมไปรษณีย์โทรเลขได้ส่งคืนที่ราชพัสดุดังกล่าวให้กรมธนารักษ์เพื่อให้กรมธนารักษ์อนุญาตให้บริษัทเป็นผู้เช่าต่อไปเพื่อใช้เป็นสถานที่ทำการของสำนักงานใหญ่ของบริษัท และสิทธิดังกล่าวมีมูลค่าเท่ากับต้นทุนการก่อสร้างอาคารให้แก่กรมไปรษณีย์โทรเลข บริษัทตัดจำหน่ายตามอายุการใช้งานของอาคารที่ก่อสร้างไม่เกิน 35 ปี เพื่อแลกเปลี่ยนกับสิทธิข้างต้น

ค่าสิทธิ - ระบบจัดการเรียนการสอน

ค่าสิทธิ - ระบบจัดการเรียนการสอน เป็นค่าสิทธิที่เกิดจากบริษัทได้ทำสัญญาร่วมดำเนินการให้บริการซอฟต์แวร์ ระบบบริหารจัดการเรียนการสอนกับบริษัทแห่งหนึ่ง โดยตกลงให้สิทธิในระบบดังกล่าวแก่บริษัทแต่เพียงผู้เดียว เพื่อนำไปให้บริการหรือจำหน่ายแก่กลุ่มลูกค้าทั่วประเทศเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี บริษัทตัดจำหน่ายตามอายุสัญญา

สิทธิในการถือครองคลื่นความถี่

สิทธิในการถือครองคลื่นความถี่ เป็นสิทธิในการถือครองและใช้คลื่นความถี่ระบบ 1900 MHz ซึ่งได้รับมาจากบันทึกข้อตกลงการโอนสิทธิและหน้าที่ในคลื่นความถี่ การเลิกสัญญากิจการร่วมค้าและการจัดการทรัพย์สิน โครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz ระหว่างบริษัท และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“บมจ.กสท”) โดยจะตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีเส้นตรงเป็นระยะเวลา 17 ปี ตามอายุใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามที่บริษัทได้รับ

2.14 การบัญชีสำหรับสัญญาเช่าระยะยาว - กรณีที่บริษัทเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้แก่บริษัท ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินที่ต้องจ่ายจะบันทึกเป็นส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงิน เพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า หรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะน้อยกว่า

สัญญาเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้ให้เช่า จะจัดเป็นสัญญาเช่า
ดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานจะบันทึกในงบกำไรขาดทุน โดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่านั้น

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เบี้ยปรับที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็น
ค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

2.15 การบัญชีสำหรับสัญญาเช่าระยะยาว - กรณีที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สินทรัพย์ที่ให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานแสดงรวมอยู่ในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในงบดุล และตัดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุ
การใช้งานของสินทรัพย์เช่นเดียวกับสินทรัพย์ของบริษัทที่มีลักษณะเหมือนกัน รายได้ค่าเช่ารับรู้โดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลา
การให้เช่า

2.16 ประมาณการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทจะบันทึกประมาณการหนี้สินอันเป็นภาระผูกพันในปัจจุบันตามกฎหมายหรือตามข้อตกลงที่จัดทำไว้ อันเป็นผลสืบ
เนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีตซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะส่งผลให้บริษัทต้องสูญเสียทรัพยากร
ออกไป และตามประมาณการที่น่าเชื่อถือของจำนวนที่ต้องจ่าย ประมาณการหนี้สินดังกล่าวไม่รวมถึงประมาณการหนี้สิน
สำหรับผลตอบแทนพนักงาน ในกรณีที่กลุ่มบริษัทคาดว่าประมาณการหนี้สินเป็นรายจ่ายที่จะได้รับคืนบริษัทจะบันทึกเป็น
สินทรัพย์แยกต่างหากเมื่อคาดว่าจะได้รับรายจ่ายนั้นคืนอย่างแน่นอน

2.17 การรับรู้รายได้

- รายได้ค่าบริการการใช้โทรศัพท์พื้นฐานภายในประเทศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ และค่าบริการโทรศัพท์ทางไกล
ระหว่างประเทศ รับรู้ตามระยะเวลาที่ให้บริการในอัตราค่าบริการที่บริษัทกำหนด โดยกลุ่มบริษัทจะประมาณรายได้
ค่าบริการที่ยังไม่มีการออกใบแจ้งหนี้จากประวัติการใช้โทรศัพท์ของลูกค้านี้ และแสดงเป็นรายได้ค้างรับในหมวดลูกหนี้
การค้า
- รายได้จากค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศที่ บมจ.กสท เป็นผู้ให้บริการรับรู้ในอัตราที่กำหนดเมื่อได้
ให้บริการแก่ลูกค้า ตามที่ได้รับแจ้งจำนวนการใช้โทรศัพท์จาก บมจ.กสท
- รายได้จากค่าบริการติดตั้งโทรศัพท์พื้นฐานจะรับรู้เมื่อได้ให้บริการติดตั้งแล้วเสร็จ
- รายได้จากค่าบริการโทรศัพท์สาธารณะรับรู้ตามระยะเวลาการให้บริการ โดยขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่จัดเก็บได้
- รายได้ค่าเช่าตู้สายและวงจรรับรู้ตามระยะเวลาที่ได้ให้บริการในอัตราที่บริษัทได้ประกาศไว้
- รายได้จากให้เช่าอุปกรณ์รับรู้เป็นรายได้ตามระยะเวลาของการให้เช่าและตามอัตราที่กำหนดในสัญญา
- รายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) รับรู้เมื่อได้ให้เชื่อมโยงโครงข่ายตามอัตราที่กำหนดไว้ในสัญญา
- รายได้จากการขายอุปกรณ์รับรู้เป็นรายได้เมื่อมีการส่งมอบสินค้าและลูกค้ายอมรับสินค้านั้นแล้ว
- รายได้จากการขายบัตรโทรศัพท์และบัตรอินเตอร์เน็ตรับรู้เมื่อขาย

- ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทมีสิทธิได้รับตามสัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนจะรับรู้เป็นรายได้ดังนี้ ผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต้นต่อปีและส่วนที่เกินกว่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต้นต่ำจะรับรู้ตามเกณฑ์คงค้างซึ่งคำนวณจากใบแจ้งยอดรายได้ที่ได้รับจากบริษัทเอกชนที่เป็นคู่สัญญา ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน บริษัทจะบันทึกลูกหนี้ทั้งจำนวน และบันทึกรับรู้ส่วนแบ่งรายได้ของบริษัทไม่เกินส่วนแบ่งที่บริษัทจะได้รับตามที่กำหนดไว้ในสัญญา และบันทึกบริษัทคู่สัญญาเป็นเจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้ โดยเจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้จะแสดงสุทธิจากค่าเผื่อนี้ส่งสัยจะสูญในส่วนที่บริษัทเอกชนที่เป็นคู่สัญญาต้องรับผิดชอบ
- รายได้จากกรได้รับสินทรัพย์จากการร่วมการทำงานและร่วมลงทุน ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.11
- รายได้จากกรได้รับเงินลงทุนจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้คำปรึกษาตามสัญญาร่วมลงทุน ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.8
- รายได้ดอกเบี้ย รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของช่วงเวลาจนถึงวันครบอายุและคำนึงถึงจำนวนเงินต้นที่เป็นยอดคงเหลือในบัญชีสำหรับการบันทึกค้างรับของบริษัท เว้นแต่จะมีความไม่แน่นอนในการรับชำระ

รายได้ทุกประเภทตามที่กล่าวข้างต้นแสดงสุทธิจากภาษีมูลค่าเพิ่มและส่วนลด

2.18 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับกลุ่มบริษัทหมายถึงบุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท หรือถูกควบคุม โดยบริษัท ไม่ว่าจะ เป็น โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท รวมถึงบริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้น บริษัทย่อย และกิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลซึ่งถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมและมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัท ผู้บริหารสำคัญที่เป็นกรรมการหรือพนักงานของบริษัท ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว และกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเหล่านั้น

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทแต่ละรายการ กลุ่มบริษัทคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

2.19 ผลประโยชน์พนักงาน

2.19.1 เงินกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน

บริษัท ได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน หรือกองทุนบำเหน็จเดิม ตามพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 เพื่อจ่ายสงเคราะห์เป็นเงินบำเหน็จให้แก่พนักงานเมื่อต้องออกจากงาน และเพื่อให้พนักงานกู้ยืมเงิน โดยมีหลักทรัพย์หรือบุคคลเป็นประกัน โดยบริษัทจ่ายเงินสมทบเพื่อกองทุนสวัสดิการฯ เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของอัตราเงินเดือนพนักงานและจ่ายสมทบเพิ่มให้เท่ากับภาระผูกพันที่พึงจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 จำนวนโดยใช่เงินเดือน ณ วันสิ้นงวดคูณด้วยอายุงาน ตามหลักเกณฑ์เดิมที่กำหนดในข้อบังคับของกองทุนสวัสดิการฯ และต่อมาเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2548 บริษัทได้มีการแก้ไขระเบียบกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน โดยให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2548 และให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 และ 2549 จะคำนวณเป็น 2 ช่วง โดยช่วงแรกใช้เงินเดือน ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 คูณด้วยอายุงานตั้งแต่วันเริ่มทำงานจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2548 และช่วงที่ 2 ใช้เงินเดือน ณ วันสิ้นงวดคูณด้วยอายุงานตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 จนถึงวันสิ้นงวด ทั้งนี้รายได้จากผลของสินทรัพย์เงินกองทุนรับรู้เป็นรายได้ ส่วนเงินจ่ายสมทบรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดรายการ สินทรัพย์ของกองทุน

สวัสดิการฯ ซึ่งรวมอยู่ในงบดุลของบริษัท ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินให้พนักงานกู้ยืม และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับ

2.19.2 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน

บริษัท ได้จดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นในภายหลัง ใช้ชื่อว่า “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพผู้ปฏิบัติงานองค์กร โทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2540 เมื่อบริษัทแปลงสภาพเป็นบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ภายใต้พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2545 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2548 โดยกำหนดให้พนักงานที่เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ 29 กันยายน 2540 เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ ทุกคน ส่วนพนักงานที่ปฏิบัติงานก่อนวันที่ 29 กันยายน 2540 ให้เป็นไปตามความสมัครใจได้ โดยสามารถเลือกเข้ากองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงานหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ โดยบริษัทจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือน/ค่าจ้าง สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี และจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 9 ของเงินเดือน/ค่าจ้าง สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานไม่เกิน 20 ปี และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 บริษัทได้เปลี่ยนอัตราร้อยละ 13 และ 12 สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี และไม่เกิน 20 ปี ตามลำดับ บริษัทรับรู้เงินจ่ายสมทบเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดรายการ โดยสินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ ได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัท และบริหาร โดยบริษัทจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ

2.19.3 เงินชดเชยในกรณีเลิกจ้าง

ภายใต้ประกาศคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ในกรณีรัฐวิสาหกิจให้พนักงานออกจากงาน ปลดออกจากงาน หรือไล่ออกจากงาน โดยที่พนักงานไม่ได้กระทำความผิด รวมถึงกรณีที่พนักงานถึงกำหนดเกษียณอายุหรือเมื่ออายุ 60 ปี มีสิทธิได้รับเงินชดเชย บริษัทไม่ได้ตั้งสำรองเงินชดเชยในกรณีเลิกจ้างไว้ในงบการเงินนี้

2.19.4 การจ่ายตอบแทนพนักงานเป็นหุ้นสามัญ

บริษัทได้กำหนดให้จัดสรรหุ้นให้พนักงานจากการแปลงสภาพ ทศท เป็นบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในเดือนกรกฎาคม 2545 โดยให้พนักงานได้สิทธิซื้อหุ้นในราคาพาร์ จำนวน 6 เท่าของเงินเดือน และได้รับหุ้นให้เปล่า (คำนวณในราคาพาร์) จำนวน 2 เท่าของเงินเดือน โดยพนักงานสามารถใช้สิทธิดังกล่าวเมื่อบริษัทเสนอขายหุ้นต่อพนักงานและประชาชนทั่วไป ทั้งนี้สัดส่วนการถือหุ้นของพนักงานในรูปของหุ้นสามัญของบริษัทดังกล่าวรวมกันแล้วจะต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 6.5 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทเมื่อขายหุ้นต่อพนักงานและประชาชนทั่วไป บริษัทไม่ได้บันทึกค่าตอบแทนดังกล่าว จนกว่าได้มีการออกหุ้นสามัญภายใต้โครงการนี้

2.19.5 ผลประโยชน์พนักงานจากการเลิกจ้างงานก่อนเกษียณอายุ

กลุ่มบริษัทจะบันทึกหนี้สินผลประโยชน์พนักงานจากการเลิกจ้างงานก่อนเกษียณอายุ เมื่อพนักงานถูกเลิกจ้างงานก่อนเกษียณอายุ หรือเมื่อพนักงานตัดสินใจลาออกโดยสมัครใจเพื่อแลกเปลี่ยนกับการได้รับผลประโยชน์เหล่านี้ โดยจะรับรู้เป็นหนี้สินและค่าใช้จ่ายเมื่อกลุ่มบริษัทได้มีคำสั่งอนุมัติให้พนักงานที่สมัครเข้า โครงการลาออก

2.20 ค่าวิจัยและพัฒนา

ค่าวิจัยและพัฒนาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีที่เกิดรายการ

2.21 ภาษีเงินได้

กลุ่มบริษัทคำนวณภาษีเงินได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร และบันทึกภาษีเงินได้ตามเกณฑ์คงค้าง บริษัทมิได้บันทึกภาษีเงินได้หรือการตัดบัญชี จากผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินและราคาตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน

3 มาตรฐานการบัญชีใหม่และการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี

ในระหว่างปี 2550 และ 2551 สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศเรื่อง มาตรฐานการบัญชีใหม่ และมาตรฐานการบัญชี ซึ่งได้มีการปรับปรุงใหม่ ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ซึ่งได้มีการปรับปรุงใหม่

ฉบับที่ 25 เรื่องงบกระแสเงินสด

ฉบับที่ 29 เรื่องสัญญาเช่า

ฉบับที่ 31 เรื่องสินค้าคงเหลือ

ฉบับที่ 33 เรื่องต้นทุนการกู้ยืม

ฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงิน

ฉบับที่ 39 เรื่องนโยบายบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

ฉบับที่ 41 เรื่องงบการเงินระหว่างกาล

ฉบับที่ 43 เรื่องการรวมธุรกิจ

ฉบับที่ 49 เรื่องสัญญาก่อสร้าง

มาตรฐานการบัญชีที่ออกใหม่

ฉบับที่ 51 เรื่องสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

การปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีที่ออกใหม่ข้างต้นมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มต้นหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2551 ยกเว้น มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 เรื่องสัญญาเช่า ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับสัญญาเช่าทุกประเภทที่มีวันเริ่มต้นสัญญาเช่าในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป

ผู้บริหารของบริษัทได้ประเมินและเห็นว่ามาตรฐานการบัญชีดังกล่าว ไม่มีผลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อการเงินที่นำเสนอ ยกเว้น มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 ซึ่งมีผลกระทบต่อเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5

มาตรฐานการบัญชีที่มีการปรับปรุง และมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีเริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2552 และ บริษัทยังไม่ได้นำมาใช้งวดปีปัจจุบัน

ฉบับที่ 36 เรื่องการค้ำของสินทรัพย์

ฉบับที่ 54 เรื่องสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก

ผู้บริหารของบริษัทได้ประเมินและเห็นว่ามาตรฐานดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบที่เป็นสาระสำคัญต่อการเงิน

4 การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

4.1 บัญชีความเสี่ยงทางการเงิน

กิจกรรมของกลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงทางการเงินที่หลากหลายซึ่งได้แก่ ความเสี่ยงด้านตลาดการเงิน (ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ย) ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง แผนการจัดการความเสี่ยงโดยรวมของกลุ่มบริษัทจึงมุ่งเน้นสิ่งที่คาดการณ์ไม่ได้ของตลาดการเงินและแสวงหาวิธีการลดผลกระทบเชิงลบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของกลุ่มบริษัทให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยเฉพาะผลกระทบจากความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย กลุ่มบริษัทจึงใช้เครื่องมืออนุพันธ์ทางการเงิน ตัวอย่างเช่น สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap) เพื่อกระจายความเสี่ยงจากสกุลเงินหนึ่งไปยังอีกสกุลเงินหนึ่ง และการชำระหนี้สินก่อนกำหนด (Prepayment) เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และลดภาระหนี้เงินกู้ต่างประเทศ การจัดการความเสี่ยงดำเนินการโดยสายงานการเงิน ตามนโยบายที่ได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทแล้ว

4.1.1 ความเสี่ยงด้านตลาดการเงิน

(1) ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

เนื่องจากบริษัทมีหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ประกอบด้วยเงินกู้ยืม เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ในสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ และเยนญี่ปุ่น ดังนั้นกลุ่มบริษัทจึงมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จากสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ และเยนญี่ปุ่น สำหรับสินทรัพย์ กลุ่มบริษัทมีเงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ กับธนาคารในประเทศ ซึ่งมีไว้เพื่อจ่ายชำระหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนอันเกิดจากหนี้เงินกู้ รายการทางการค้า และการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

เพื่อเป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน กลุ่มบริษัทได้ดำเนินการดังนี้

- ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap)
- สะสมเงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เพื่อจ่ายชำระหนี้เงินตราต่างประเทศ (Natural Hedging)
- ชำระหนี้เงินกู้คืนก่อนกำหนด (Prepayment)

แม้ว่ากลุ่มบริษัทได้ทำตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสำหรับเงินกู้ยืมที่เป็นสกุลเงินเยนญี่ปุ่นบางส่วนสัญญาไปแล้วก็ตาม แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกสัญญา กลุ่มบริษัทยังมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนสำหรับเงินกู้สกุลเงินเยนบางส่วนสัญญาที่เหลือ และเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ บางส่วน รวมทั้งรายการทางการค้าอื่น เช่น การซื้ออุปกรณ์โครงข่ายและการจ่ายชำระเจ้าหนี้การค้า ซึ่งกลุ่มบริษัทยังไม่ได้ดำเนินการป้องกันความเสี่ยงสำหรับรายการเหล่านี้

(2) ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทได้รับดอกเบี้ยจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งเปลี่ยนแปลงง่ายเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด กลุ่มบริษัทจัดการกับความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยโดยจัดให้มีเงินฝากที่มีอายุครบกำหนดหลายช่วงเวลา และอัตราดอกเบี้ยที่หลากหลายตามอัตราดอกเบี้ยในตลาดและเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต นอกจากนี้กลุ่มบริษัทยังมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดเป็นอัตราคงที่ ณ วันเริ่มต้นสำหรับสัญญาเช่าทางการเงินที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า เงินกู้ยืมระยะยาว เงินลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐ ตัวสัญญาใช้เงิน และหุ้นกู้

4.1.2 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

กลุ่มบริษัทมีเงินฝากกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และธนาคารพาณิชย์ต่างๆ (หมายเหตุ 8 9 และ 10) โดยเลือกธนาคารในประเทศและธนาคารต่างประเทศที่มีสาขาในประเทศที่มีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง สำหรับการลงทุนในตราสารหนี้ กลุ่มบริษัทจะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ ซึ่งประกอบด้วยตราสารหนี้ภาครัฐ และหุ้นกู้ที่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ระดับ A ขึ้นไป กลุ่มบริษัทมีนโยบายที่จะทำให้แน่ใจได้ว่าการขายสินค้าและการให้บริการไปยังลูกค้าที่มีประวัติสินเชื่ออยู่ในระดับที่มีความเหมาะสม

4.1.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

กลุ่มบริษัทจัดการความเสี่ยงของสภาพคล่องโดยดำรงเงินสดอย่างเพียงพอและมีหลักทรัพย์ที่มีตลาดรองรับ

4.2 การบัญชีสำหรับอนุพันธ์ที่เป็นเครื่องมือทางการเงินและกิจการป้องกันความเสี่ยง

สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap)

บริษัทได้ทำข้อตกลงกับคู่สัญญาที่จะแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากสกุลเงินหนึ่งไปเป็นอีกสกุลเงินหนึ่ง โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ได้ตกลงกัน และจะทำการแลกเปลี่ยนสกุลเงินที่แตกต่างกันดังกล่าวเมื่อถึงกำหนดตามสัญญา ซึ่งสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสำหรับเงินกู้ยืม ซึ่งบริษัทได้บันทึกเงินกู้ยืมด้วยสกุลเงินใหม่ที่แลกเปลี่ยน ณ วันที่ทำสัญญา ส่วนแตกต่างระหว่างสกุลเงินเดิมและสกุลเงินใหม่ได้บันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดรายการ และบริษัทได้แปลงค่าเงิน

กู้ยืมที่เป็นเงินตราต่างประเทศนั้น ณ วันที่ในงบดุลให้เป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบดุล กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการแปลงค่าเงินกู้ยืมบันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุน สำหรับการชำระหนี้คืนก่อนกำหนด (Prepayment) เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และลดภาระหนี้เงินกู้ต่างประเทศ กำไรและขาดทุนจากการชำระหนี้คืนก่อนครบกำหนดจะรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดรายการ

รายละเอียดของอนุพันธ์ที่เป็นเครื่องมือทางการเงินที่บริษัทเป็นคู่สัญญาได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 37

5 ประเมินการทางบัญชีที่สำคัญ ข้อสมมติฐาน และการใช้ดุลยพินิจ

การประมาณการ ข้อสมมติฐาน และการใช้ดุลยพินิจได้มีการประเมินทบทวนอย่างต่อเนื่องและอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ในอดีตและปัจจัยอื่นๆ ซึ่งรวมถึงการคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่เชื่อว่ามีเหตุผลในสถานการณ์ขณะนั้น

1. การตัดยค่าของลูกหนี้การค้า

บริษัทได้กำหนดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพื่อให้สะท้อนถึงการตัดยค่าของลูกหนี้การค้าซึ่งเกี่ยวข้องกับประมาณการผลขาดทุนอันเป็นผลมาจากการที่ลูกค้าไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญนั้นเป็นผลมาจากการที่บริษัทได้ประเมินกระแสเงินสดไหลเข้าในอนาคต ซึ่งการประเมินนั้นอยู่บนพื้นฐานเกี่ยวกับประสบการณ์ในอดีตของการติดตามทวงถาม ความมีชื่อเสียง และการผิคนัดชำระหนี้ และการพิจารณาแนวโน้มของตลาด

2. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ฝ่ายบริหารเป็นผู้ประมาณการอายุการใช้งานและมูลค่าซากสำหรับ อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของบริษัท โดยฝ่ายบริหารจะมีการทบทวนค่าเสื่อมราคาเมื่ออายุการใช้งานและมูลค่าซากมีความแตกต่างไปจากการประมาณการในงวดก่อนหรือมีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพหรือไม่ได้ใช้งาน โดยการขายหรือเลิกใช้

6 การโอนสิทธิและหน้าที่ในคลื่นความถี่ การเลิกสัญญากิจการร่วมค้าและการจัดการทรัพย์สินโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz

เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551 บริษัทและ บมจ.กสท ได้ทำข้อตกลงเพื่อโอนสิทธิและหน้าที่ในคลื่นความถี่ การเลิกสัญญากิจการร่วมค้า และการจัดการทรัพย์สินโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz ให้บริษัทดำเนินการเพียงผู้เดียว โดยข้อตกลงมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในวันที่ 26 สิงหาคม 2551 สำคัญในข้อตกลงสรุปได้ดังนี้

1. บริษัท และ บมจ.กสท ตกลงกันให้ยกเลิกสัญญากิจการร่วมค้า โครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2551
2. บริษัทได้รับโอนทรัพย์สินตลอดจนสิทธิต่างๆ และรับผิดชอบในการผูกพันทั้งหมดในกิจการร่วมค้าไทย - โมบาย ที่มีอยู่ทั้งหมด ณ วันที่ 30 กันยายน 2551 และมีสิทธิดำเนินธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz แต่เพียงผู้เดียว ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2551
3. บริษัทได้รับโอนสิทธิและหน้าที่ในการถือครองและใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ย่านความถี่วิทยุ 1900 MHz และโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นที่ 3 (IMT 2000) แต่เพียงผู้เดียว โดยในระหว่างที่ยังไม่ได้รับอนุมัติให้โอนคลื่นความถี่จาก กทช. บมจ.กสท ตกลงยินยอมให้บริษัทเป็นผู้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวต่อไปเพียงผู้เดียว
4. บริษัทได้รับโอนหุ้นทั้งหมดที่ บมจ.กสท ถือใน เอ ซี ที (50,816,987 หุ้น)
5. บริษัทต้องจ่ายเงินให้ บมจ.กสท เป็นค่าตอบแทนอีก จำนวน 2,400 ล้านบาท ในระยะเวลา 5 งวด งวดละ 480.00 ล้านบาท โดยงวดที่ 1 จ่ายภายใน 7 วันนับแต่วันที่บริษัทได้รับหนังสือแจ้งอย่างเป็นทางการจาก กทช. ในการรับโอนคลื่นความถี่ และงวดที่ 2 ถึงงวดที่ 5 จ่ายเป็นรายปีภายใน 1 ปี ถึง 4 ปี ตามลำดับ นับแต่วันที่บริษัทได้รับหนังสือแจ้งอย่างเป็นทางการจาก กทช. ในการรับโอนคลื่นความถี่
6. บริษัทเป็นผู้รับภาระภาษี ค่าใช้จ่าย และค่าธรรมเนียมอื่นใดที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการดำเนินการตามข้อตกลงข้างต้น ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในส่วนของ บมจ.กสท

จากข้อตกลงข้างต้น กิจการร่วมค้าไทย-โมบาย ได้เลิกกิจการ ณ วันที่ 30 กันยายน 2551 โดยนำสินทรัพย์ของกิจการร่วมค้าไทย-โมบาย ในราคามูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ดังกล่าวทั้งหมด จำนวน 87.38 ล้านบาท มาชำระหนี้ที่มีกับบริษัท มูลค่ายุติธรรมของหนี้ที่เหลือที่กิจการร่วมค้าไทย-โมบาย ต้องจ่ายให้กับบริษัทนั้นถูกรับผิดชอบโดยผู้ร่วมค้าทั้งสองฝ่ายตามสัดส่วนการร่วมค้า โดยในส่วนของ บมจ.กสท ต้องรับผิดชอบ ได้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจ่ายค่าคลื่นความถี่ที่บริษัทต้องจ่ายให้แก่ บมจ.กสท ในส่วนของหนี้สินของกิจการร่วมค้าไทย-โมบาย ต่อบุคคลภายนอกนั้น บริษัทได้รับโอนภาระหนี้สินทั้งหมดของกิจการร่วมค้า ไทย - โมบาย ในราคามูลค่ายุติธรรม จำนวน 2,510.96 ล้านบาท โดยหนี้สินจำนวน 1,057.37 ล้านบาท เป็นส่วนที่ บมจ.กสท ซึ่งเป็นผู้ร่วมค้า ต้องรับผิดชอบ ได้โอนมาให้กับบริษัทเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจ่ายชำระค่าคลื่นความถี่ที่ บมจ.กสท ได้โอนมาให้กับบริษัท ส่วนหนี้ที่เหลือจำนวน 1,453.59 ล้านบาท เป็นหนี้สินส่วนที่บริษัทต้องรับผิดชอบในฐานะผู้ร่วมค้า นอกจากนั้นแล้ว เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2551 บริษัทได้ทำสัญญากับ บมจ.กสท เพื่อรับโอนหุ้นที่ บมจ.กสท ถือใน เอ ซี ที จำนวน 50,816,987 หุ้น ในราคาหุ้นละ 7.50 บาท ซึ่งคำนวณจากราคาตามบัญชีของ เอ ซี ที ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 381.13 ล้านบาท

บริษัทได้บันทึกรายการข้างต้นดังนี้

1) สินทรัพย์ที่ได้รับชำระหนี้และหนี้สินที่ได้รับจากกิจการร่วมค้าไทย-โมบาย บันทึกในงบการเงินตามมูลค่ายุติธรรม รายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

สินทรัพย์ที่ได้รับเพื่อชำระหนี้	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	31.91
ลูกหนี้การค้า	26.24
สินค้าและพัสดุดังเหลือ - สุทธิ	5.22
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9.83
อุปกรณ์และเครื่องตกแต่ง - สุทธิ (หมายเหตุ 17)	11.10
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (หมายเหตุ 19)	0.02
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	3.06
รวม	87.38

หน่วย : ล้านบาท

หนี้สินที่รับมา	
เจ้าหนี้การค้า	1,615.31
หนี้สินสัญญาเช่าการเงิน - ส่วนที่ครบกำหนดภายใน 1 ปี (หมายเหตุ 28)	830.83
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	56.13
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	8.69
รวม	2,510.96
หนี้สินที่บริษัทรับมาตามสัดส่วนการร่วมค้า	1,453.59

หนี้สินที่บริษัทรับมาตามสัดส่วนการร่วมค้าดังกล่าว บริษัทมีการตั้งสำรองหนี้สินไว้บางส่วนแล้ว ตามรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงิน	
	งบการเงินรวม	เฉพาะบริษัท
หนี้สินที่บริษัทรับมาตามสัดส่วนการร่วมค้า	1,453.59	1,453.59
สำรองหนี้สินที่บริษัทบันทึกไว้แล้ว (หมายเหตุ 24)	(1,366.50)	(897.05)
ขาดทุนจากการรับภาระหนี้ในกิจการร่วมค้าไทย-โมบาย	87.09	556.54

- 2) หุ้นของ เอ ซี ที จำกัด เป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อย ด้วยราคาตามบัญชี ณ วันที่ 26 พฤศจิกายน 2551 เนื่องจากไม่มีราคาตลาดของหุ้น ผู้บริหารของบริษัทคาดว่าราคาตามบัญชีใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรม
- 3) สิทธิในการถือครองและใช้คลื่นความถี่ระบบ 1900 MHz บริษัทเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เนื่องจากไม่สามารถระบุราคาตลาดของสิทธิดังกล่าว บริษัทจึงคำนวณมูลค่ายุติธรรมของสิทธิดังกล่าว โดยพิจารณาจากมูลค่าดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ตั้งตอบแทนที่จ่ายให้ บมจ.กสท	
มูลค่าปัจจุบันของเงินสดที่จ่ายทั้งหมด (หมายเหตุ 39.4)	2,061.01
ซื้อหุ้น เอซีที (หมายเหตุ 14)	(381.13)
มูลค่าปัจจุบันของเงินสดที่จ่าย สุทธิ	1,679.88
การรับ โอนหนี้สิน ในกิจการร่วมค้า ไทย-โมบาย ส่วนที่ บมจ.กสท ต้องรับผิดชอบ	1,057.37
ตัดจำหน่ายลูกหนี้กิจการร่วมค้า ไทย-โมบาย ส่วนที่ บมจ.กสท ต้องรับผิดชอบ	1,187.96
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สิทธิในการถือครองและใช้คลื่นความถี่	<u>3,925.21</u>

มูลค่าปัจจุบันของเงินสดที่จะจ่ายจำนวน 2,061.01 ล้านบาท คำนวณจากเงินสดที่ต้องจ่ายตามข้อตกลงทั้งหมด 2,400.00 ล้านบาท คิดลดด้วยอัตราร้อยละ 8.25 ซึ่งเป็นอัตรา MLR + 1 ของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน ตามระยะเวลาการจ่ายชำระเงินที่ระบุไว้ในข้อตกลง โดยบริษัทแสดงดอกเบี้ยจ่ายรอตัดบัญชีจำนวน 338.99 ล้านบาท สุทธิในเจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 39.4) ทั้งนี้เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2552 บริษัทได้รับแจ้งอย่างเป็นทางการจาก กทช. ในการอนุญาตการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ 1900 MHz จาก บมจ.กสท โดยจะต้องชำระค่าธรรมเนียมการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เป็นเงิน 262.00 ล้านบาท ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ กทช. อนุญาตการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ซึ่งสิทธิและหน้าที่ในการใช้คลื่นความถี่ของบริษัทมีผลทันทีที่ กทช. มีมติอนุญาตการโอนคลื่นความถี่ดังกล่าว

7 ตัวเลขเปรียบเทียบ

ตัวเลขที่นำมาแสดงเปรียบเทียบได้มีการปรับปรุงเพื่อให้เปรียบเทียบได้กับการแสดงรายการที่เปลี่ยนแปลงไปในปีปัจจุบัน

8 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
เงินสด	23.52	28.03	23.50	28.03
เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	6,289.28	5,169.92	6,283.96	5,169.92
เงินฝากธนาคารประเภทฝากประจำ	5,212.29	12,229.20	5,212.29	12,229.20
	<u>11,525.09</u>	<u>17,427.15</u>	<u>11,519.75</u>	<u>17,427.15</u>

เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถามและประเภทฝากประจำ มีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ร้อยละ 2.04 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : ร้อยละ 2.49 ต่อปี)

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ได้รวมเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน ออมทรัพย์ และประเภทฝากประจำ 3 เดือน ของกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน จำนวน 32.09 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : 181.28 ล้านบาท) และได้รวมเงินฝากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 28.49 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : 74.03 ล้านบาท) เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจเกิดขึ้นจากการจ่ายชำระหนี้ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

9 เงินลงทุนชั่วคราว

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	1,350.39	3,507.74	1,350.39	3,507.74
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	2,988.02	1,822.66	2,988.02	1,822.66
ลดลงระหว่างปี	(1,789.52)	(4,367.32)	(1,789.52)	(4,367.32)
ตัดจำหน่ายส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้	1.30	0.96	1.30	0.96
ผลต่างจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	-	(30.41)	-	(30.41)
รับโอนจากเงินลงทุนระยะยาว (หมายเหตุ 15)	630.26	416.76	630.26	416.76
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	<u>3,180.45</u>	<u>1,350.39</u>	<u>3,180.45</u>	<u>1,350.39</u>

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ประกอบด้วยเงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำที่มีระยะเวลาถึงกำหนดเริ่มแรกมากกว่า 3 เดือนแต่ไม่เกิน 12 เดือน ซึ่งได้รวมเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วเงินคลัง พันธบัตร และหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปีด้วย มีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ร้อยละ 3.49 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : ร้อยละ 3.65 ต่อปี)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 เงินลงทุนชั่วคราวมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
เงินฝากธนาคาร	2,236.21	681.19	2,236.21	681.19
ตราสารหนี้ถึงจนครบกำหนด	944.24	669.20	944.24	669.20
	<u>3,180.45</u>	<u>1,350.39</u>	<u>3,180.45</u>	<u>1,350.39</u>

10 เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	17,559.28	18,878.86	17,559.28	18,878.86
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	8,895.73	33,418.64	8,895.73	33,418.64
ลดลงระหว่างปี	(8,028.35)	(34,788.29)	(8,028.35)	(34,788.29)
ตัดจำหน่ายส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้	22.41	50.07	22.41	50.07
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	18,449.07	17,559.28	18,449.07	17,559.28

เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ประกอบด้วย เงินที่ฝากไว้กับธนาคารต่างๆ เป็นประเภทเงินฝากที่มีระยะเวลากำหนดไม่เกิน 24 เดือน ซึ่งได้รวมถึงเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วเงินคลัง พันธบัตร และหุ้นกู้ โดยบริษัทจะพิจารณาสมทบในแต่ละปีเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว ซึ่งสามารถนำไปใช้ไถ่ถอนหนี้สินได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติหลักการจากผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านการเงินตั้งแต่ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป โดยต้องรายงานต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบ ทั้งนี้เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาวข้างต้นมีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ร้อยละ 3.83 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : ร้อยละ 3.63 ต่อปี)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว - ภายใน 1 ปี	14,825.63	14,285.98	14,825.63	14,285.98
เงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว - เกิน 1 ปี	3,623.44	3,273.30	3,623.44	3,273.30
	18,449.07	17,559.28	18,449.07	17,559.28

11 ถูกหน้การค้ำ - สุทธิ

ถูกหน้การค้ำ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
ถูกหน้การค้ำ - กิจการ โทรคมนาคม - สุทธิ	8,200.80	8,175.37	8,200.80	8,175.37
ถูกหน้การค้ำ - ผู้ให้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน - สุทธิ	2,772.63	2,756.86	2,772.63	2,756.86
ถูกหน้การค้ำ - ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ - สุทธิ	3,322.04	3,408.19	3,322.04	3,408.19
รวมถูกหน้การค้ำ - สุทธิ	14,295.47	14,340.42	14,295.47	14,340.42

11.1 ถูกหน้การค้ำ - กิจการโทรคมนาคม - สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
ถูกหน้การค้ำที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว				
- บุคคลภายนอก	3,680.95	3,510.81	3,680.95	3,510.81
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,372.28	1,463.79	1,372.28	1,463.79
รายได้ค้างรับ				
- บุคคลภายนอก	3,238.80	2,972.85	3,238.80	2,972.85
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,546.30	1,813.39	1,546.30	1,813.39
รวมถูกหน้การค้ำ - กิจการ โทรคมนาคม	9,838.33	9,760.84	9,838.33	9,760.84
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(1,637.53)	(1,585.47)	(1,637.53)	(1,585.47)
รวมถูกหน้การค้ำ - กิจการ โทรคมนาคม - สุทธิ	8,200.80	8,175.37	8,200.80	8,175.37

ลูกหนี้การค้า - กิจการ โทรคมนาคมประกอบด้วย ลูกหนี้ผู้ให้บริการจากโครงข่ายของบริษัท เช่น จากการใช้บริการ โทรศัพท์พื้นฐาน ค่าเช่าท่อร้อยสายเคเบิล ค่าเช่าวงจร ค่าเชื่อมโยง (Access Charge)

ลูกหนี้การค้าที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว ได้รวมลูกหนี้ที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 1,348.71 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : 1,227.44 ล้านบาท)

ลูกหนี้การค้าข้างต้นได้รวมลูกหนี้การค้า บมจ.กสท จำนวน 1,557.52 ล้านบาท โดยได้รวมค่าส่วนแบ่งรายได้ทางไกล ต่างประเทศประจำงวด มกราคม - มิถุนายน 2547 จำนวน 983.85 ล้านบาท ซึ่งบริษัทได้บันทึกรายการดังกล่าวไว้ในอัตราส่วนแบ่งเดิมตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเดิม ทั้งนี้ บมจ.กสท ได้โต้แย้งอัตราส่วนแบ่งรายได้ในช่วงเวลาดังกล่าวควรเป็นอัตราที่ตกลงใหม่ จากการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า ควรนำเสนอเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ซึ่งที่ประชุมร่วมระหว่างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บริษัท และ บมจ.กสท ได้มีมติให้ส่งเรื่องคืนคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาชี้ขาด ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา อย่างไรก็ตามผู้บริหารของบริษัทคาดว่าบริษัทจะได้รับชำระเงินตามข้อตกลงเดิม จึงไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในงบการเงินนี้

บมจ.กสท ได้ทำข้อตกลงกับบริษัท เรื่องการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทคู่สัญญาภายใต้สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของ บมจ.กสท รวม 3 ราย คือ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ("DTAC") บริษัท ทู มูฟ จำกัด ("TRUE Move") และบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด ("DPC") โดยเป็นข้อตกลง 3 ฝ่าย ระหว่างบริษัท บมจ.กสท และบริษัทคู่สัญญา เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ติดต่อกับโครงข่ายของบริษัทและคู่สัญญาของบริษัท ต่อมาเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2544 พรบ. ประกอบกิจการ โทรคมนาคมมีผลบังคับใช้ ซึ่งตาม พรบ. ดังกล่าวได้มีการกำหนดในหมวด 2 การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม และคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ("กทช.") ได้ออกประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายในปี 2549 เป็นผลให้คู่สัญญาของ บมจ.กสท 2 ราย คือ DTAC และ TRUE Move ใช้เป็นข้ออ้างในการขอยุติการจ่ายค่าเชื่อมโยง (Access Charge) และขอยุติหรือทำข้อตกลงการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย และอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge หรือ IC) โดยจะจ่ายค่าเชื่อมโยง (Access Charge) จนถึงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 เท่านั้น และระหว่างที่ไม่มีข้อยุติ จะชำระค่า IC ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป ในอัตราที่ตกลงกันหรือในอัตราชั่วคราวที่ กทช. จะกำหนด

อย่างไรก็ตามบริษัทมีความเห็นว่า แม้ว่าจะมีประกาศ กทช. เรื่อง IC แล้วแต่ข้อตกลงเรื่องค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ทุกฉบับยังมีผลใช้บังคับ ดังนั้นคู่สัญญาของ บมจ.กสท จึงไม่มีสิทธิยุติการจ่ายค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ตามข้อตกลงฯ ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทมีมติเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2549 ให้ฝ่ายบริหารของบริษัทแจ้งยืนยันให้คู่สัญญาทั้ง 2 บริษัท จ่ายค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ตามข้อตกลงเรื่องการเชื่อมโยงโครงข่ายที่มีอยู่เดิมต่อไป โดยฝ่ายบริหารของบริษัทจะต่อสู้ทางกฎหมายจนถึงที่สุด โดยเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2550 บริษัทได้ยื่นฟ้อง กทช. ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ.2549 และเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2550 บริษัทได้ยื่นฟ้อง บมจ.กสท และคู่สัญญาของ บมจ.กสท ทั้ง 2 ราย ต่อศาลแพ่งฐานผิดสัญญา (ข้อตกลง) และเรียกค่าเสียหาย โดยทั้งสองกรณีศาลมีคำสั่งรับฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2551 ศาลแพ่งมีคำสั่งจำหน่ายคดีระหว่างบริษัทกับ บมจ.กสท และ DTAC ออกจากสารบบความ โดยพิจารณาเห็นว่าคดีอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ฝ่ายบริหารของบริษัทจึงได้เห็นชอบให้ส่งเรื่องให้สำนักอัยการสูงสุดดำเนินคดีแทน ขณะนี้อยู่ระหว่างการ

พิจารณาของสำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาตศาลากลางสำนักอัยการสูงสุด แต่เนื่องจากการยุติการจ่ายค่าเชื่อมโยงนั้น คู่สัญญาของ บมจ.กสท ทั้ง 2 รายไม่ได้ปฏิบัติตามข้อตกลงฯ ที่ต้องนำส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ให้บริษัทด้วย บริษัทจึงยังไม่บันทึกบัญชีรายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ของ 2 รายนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 จนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4/2550 บมจ.กสท ได้ผลิตนัดชำระหนี้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ในส่วนที่ บมจ.กสท เป็นผู้ดำเนินการเอง ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2550 โดยบริษัทได้รับข้อมูลค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ในส่วนนี้จนถึงเดือนตุลาคม 2550 บริษัทจึงบันทึกรายได้เฉพาะเดือนตุลาคม 2550 จำนวน 84.02 ล้านบาท และหยุดบันทึกรายได้ในส่วนนี้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 เป็นต้นไป นอกจากนี้ บมจ.กสท ได้ผลิตนัดชำระหนี้จำนวนครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ บมจ.กสท ได้รับจาก DPC และต้องนำส่งให้แก่บริษัทเพิ่มเติมจากส่วนแบ่งรายได้ขั้นต้นที่บริษัทได้รับชำระแล้วสำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2549 ถึง 15 กันยายน 2550 เป็นจำนวน 345.50 ล้านบาท และ ส่วนแบ่งรายได้สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 ถึง 31 ธันวาคม 2550 เป็นจำนวน 130.12 ล้านบาท ซึ่งต่างถึงกำหนดชำระแล้วในไตรมาสที่ 1/2551 และอยู่ระหว่างการดำเนินการให้ บมจ.กสท ชำระ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าบริษัทจะได้รับข้อมูลครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ บมจ.กสท ได้รับจาก DPC จนถึงเดือนมิถุนายน 2551 แต่บริษัทได้รับหนังสือแจ้งจาก บมจ.กสท ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2551 ว่าจะชำระเงินเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีที่บริษัท ได้ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งให้ บมจ.กสท และคู่สัญญา DTAC และ TRUE Move ชำระค่าเชื่อมโยง (Access Charge) บริษัทจึงหยุดรับรู้รายได้ในส่วนนี้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1/2551 อย่างไรก็ตามผู้บริหารของบริษัทคาดว่าบริษัทจะได้รับชำระหนี้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) และจำนวนครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าว ซึ่งแสดงรวมอยู่ในยอดลูกหนี้การค้า - กิจการ โทรคมนาคมทั้งจำนวน จึงไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับจำนวนที่ยังไม่ได้รับชำระและบันทึกเป็นลูกหนี้ไว้ในงบการเงินนี้

อนึ่งตั้งแต่ปี 2550 บริษัท ไม่ได้บันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ที่เป็นกรณีพิพาท ซึ่งบริษัทยังไม่ได้บันทึกบัญชีเป็นรายได้ในงบการเงินนี้ (หมายเหตุ 38.2.1)

บริษัทไม่มีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อที่มีนัยสำคัญ เนื่องจากบริษัทมีลูกค้าจำนวนมาก ราย ซึ่งได้แก่ ผู้ใช้บริการโทรศัพท์ทั้งภาคธุรกิจ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และผู้ใช้รายย่อยทั่วไป การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้ครอบคลุมถึงลูกค้าที่จะเก็บเงินไม่ได้ ตามประสบการณ์การชำระเงินในอดีต ด้วยเหตุผลเหล่านี้ ทำให้ฝ่ายบริหารเชื่อว่าไม่มีความเสี่ยงเพิ่มเติมเกินกว่าจำนวนเงินที่ได้รับรู้ในรายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

mm

11.2 ลูกหนี้การค้า - ผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน - สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่			
	แสดงเงิน		ลงทุนตามวิธี	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2551	2550	2551	2550
ลูกหนี้การค้า-ผู้ให้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุนที่ออกใบเสร็จแล้ว				
- บุคคลภายนอก	4,278.51	3,908.79	4,278.51	3,908.79
รายได้ค้างรับ				
- บุคคลภายนอก	435.60	501.94	435.60	501.94
รวมลูกหนี้การค้า - ผู้ให้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	4,714.11	4,410.73	4,714.11	4,410.73
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(1,941.48)	(1,653.87)	(1,941.48)	(1,653.87)
รวมลูกหนี้การค้า-ผู้ให้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน-สุทธิ	2,772.63	2,756.86	2,772.63	2,756.86

ลูกหนี้การค้า - ผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน เป็นลูกหนี้ผู้ให้บริการ โทรศัพท์พื้นฐาน ในส่วนที่ให้บริการ โดยบริษัท ทู คอรัปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“ทู”) และบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (“ทีทีแอนด์ที”) โดยบริษัท เป็นผู้รับผิดชอบในการออกใบแจ้งหนี้และเรียกเก็บเงิน โดยเมื่อได้รับชำระจากลูกหนี้แล้ว จึงจ่ายส่วนแบ่งให้บริษัท ดังกล่าวข้างต้น ในอัตราส่วนแบ่งรายได้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาที่เกี่ยวข้อง นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับรายการดังกล่าว ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.17 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุนดังกล่าว รวมลูกหนี้ที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน 347.81 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : 309.39 ล้านบาท)

11.3 ลูกหนี้การค้า - ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ - สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
ลูกหนี้การค้า - ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้				
- บุคคลภายนอก	793.84	788.03	793.84	788.03
รายได้ค้างรับ				
- บุคคลภายนอก	2,927.24	3,019.15	2,927.24	3,019.15
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 39.3)	0.66	0.71	0.66	0.71
รวมลูกหนี้การค้า - ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้	3,721.74	3,807.89	3,721.74	3,807.89
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(399.70)	(399.70)	(399.70)	(399.70)
รวมลูกหนี้การค้า - ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ - สุทธิ	3,322.04	3,408.19	3,322.04	3,408.19

ลูกหนี้การค้า - ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ เป็นลูกหนี้จากการรับรู้รายได้ขั้นต่ำหรือร้อยละของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่าย ทั้งสิ้นแล้วแต่จำนวนใดมากกว่า ตามสัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุน ประกอบด้วย การให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการโทรศัพท์สาธารณะ บริการวิทยุสื่อสาร การขายบัตร โทรศัพท์ เป็นต้น

ลูกหนี้การค้า - ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้ รวมรายได้ค้างรับจาก บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ("AIS") จำนวน 681.04 ล้านบาท ซึ่งเป็นค่าภาษีสรรพสามิตที่ AIS หักออกจากส่วนแบ่งรายได้ระหว่างวันที่ 23 มกราคม 2550 ถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2550 โดย AIS ได้ชำระค่าภาษีสรรพสามิตข้างต้นให้กรมสรรพสามิต และปฏิเสธการชำระเงินให้บริษัท เนื่องจากวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2550 เป็นวันที่กระทรวงการคลังได้ประกาศลดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับกิจการโทรคมนาคมเหลือร้อยละศูนย์ แต่ผู้บริหารของบริษัทมีความเห็นว่า AIS ไม่มีสิทธินำค่าภาษีสรรพสามิตนี้ไปหักออกจากส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าวตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2550 บริษัทจึงบันทึกค่าภาษีสรรพสามิตดังกล่าวเป็นรายได้ค้างรับ โดยผู้บริหารของบริษัทเชื่อมั่นว่าจะได้รับชำระเงิน จึงไม่ได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญในงบการเงินนี้

11.4 การวิเคราะห์อายุหนี้ที่ค้างชำระ

ลูกหนี้การค้า - กิจการ โทรคมนาคม และผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน ที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว สามารถแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	งบการเงินรวม			
	ลูกหนี้กิจการโทรคมนาคม		ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	
	31 ธ.ค.51	31 ธ.ค.50	31 ธ.ค.51	31 ธ.ค.50
ค้างชำระไม่เกิน 6 เดือน	2,769.04	2,871.38	1,827.90	1,907.09
ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	459.68	287.43	484.58	403.43
ค้างชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	341.49	374.40	496.04	550.91
ค้างชำระเกินกว่า 2 ปี	1,483.02	1,441.39	1,469.99	1,047.36
	5,053.23	4,974.60	4,278.51	3,908.79

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	ลูกหนี้กิจการโทรคมนาคม		ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	
	31 ธ.ค.51	31 ธ.ค.50	31 ธ.ค.51	31 ธ.ค.50
ค้างชำระไม่เกิน 6 เดือน	2,769.04	2,871.38	1,827.90	1,907.09
ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	459.68	287.43	484.58	403.43
ค้างชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	341.49	374.40	496.04	550.91
ค้างชำระเกินกว่า 2 ปี	1,483.02	1,441.39	1,469.99	1,047.36
	5,053.23	4,974.60	4,278.51	3,908.79

12 สินค้าและพัสดุคงเหลือ - สุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
สินค้าสำเร็จรูป	78.87	75.03	78.87	75.03
พัสดุในการให้บริการ ขยายงานและซ่อมแซมบำรุงรักษาโทรศัพท์	2,394.23	2,671.25	2,394.23	2,671.25
พัสดุลำโพงงาน	11.74	12.56	11.74	12.56
	2,484.84	2,758.84	2,484.84	2,758.84
หัก ค่าเสื่อมมูลค่าสินค้าคงคลัง	(1.17)	(1.17)	(1.17)	(1.17)
ค่าเสื่อมสินค้าพัสดุลำโพงและเสื่อมสภาพ	(183.84)	(160.21)	(183.84)	(160.21)
สินค้าและพัสดุคงเหลือ - สุทธิ	2,299.83	2,597.46	2,299.83	2,597.46

13 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
คอกเบี้ยค้างรับ	250.39	305.27	250.39	305.27
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืน	410.67	38.21	363.13	38.21
เงินจ่ายล่วงหน้า	154.45	53.22	62.54	53.22
ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	483.55	501.65	483.55	501.65
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าอุปกรณ์	680.30	881.62	680.30	881.62
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	48.33	43.36	48.33	43.36
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,027.69	1,823.33	1,888.24	1,823.33
หัก ค่าเสื่อมภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืน (หมายเหตุ 24.2)	(322.80)	-	(322.80)	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	1,704.89	1,823.33	1,565.44	1,823.33

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 24.2 บริษัทถูกประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับและเงินเพิ่มจำนวนทั้งหมด 5,354.43 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มจากส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายหลังหักภาษีสรรพสามิตแล้ว โดยกรมสรรพากรนำภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับและเงินเพิ่มที่ถูกประเมินบางส่วน ไปหักกลับกับภาษีซื้อที่บริษัทขอคืน จำนวน 322.80 ล้านบาท บริษัทจึงบันทึกค่าเผื่อภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืน ในงบการเงินนี้

14 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม				
- เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	24.26	1,040.89	24.26
<u>หัก</u> ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	(24.26)	(165.41)	(24.26)
	-	-	875.48	-
- เงินลงทุนในบริษัทร่วม	653.57	1,122.93	1,305.58	2,544.25
<u>หัก</u> ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	(440.46)	(1,135.65)
	653.57	1,122.93	865.12	1,408.60
	653.57	1,122.93	1,740.60	1,408.60

การเปลี่ยนแปลงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	1,122.93	1,234.22	1,408.60	1,506.99
ซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย (หมายเหตุ 6)	381.13	5.20	381.13	5.20
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	(46.75)	(301.11)	-	-
ตัดขาดทุนจากการซื้อขายของเงินลงทุน	-	(24.26)	(49.13)	(103.59)
สำรองหนี้สิน (หมายเหตุ 24)	77.99	208.88	-	-
	1,535.30	1,122.93	1,740.60	1,408.60
เปลี่ยนแปลงการแสดงรายการของบริษัท เอ ซี ที จำกัด จากบริษัทร่วม เป็นบริษัทย่อย	(881.73)	-	-	-
ราคาตามบัญชีปลายงวด - สุทธิ	653.57	1,122.93	1,740.60	1,408.60

ในวันที่ 14 ตุลาคม 2548 บริษัทได้ทำสัญญา FINN-THAI TECHNOLOGY FUND A KY กับบริษัทผู้สัญญาที่จดทะเบียนในประเทศฟินแลนด์ ทั้งนี้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 และวันที่ 4 ตุลาคม 2548 รวมทั้งมติคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2548 ที่อนุมัติให้บริษัทลงทุนในกองทุนดังกล่าวภายในวงเงิน 510.00 ล้านบาท หรือ 10 ล้านเหรียญยูโร แทน เอ ซี ที ซึ่งเป็นบริษัทร่วม กองทุนนี้มีอายุ 8 ปี โดยสามารถต่อสัญญาได้สูงสุดอีก 2 ปี โดยกองทุนดังกล่าวจะลงทุนในหุ้นทุนของบริษัทเทคโนโลยีทั้งในประเทศฟินแลนด์และประเทศไทย กองทุนดังกล่าวได้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้วเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2548 ณ ประเทศฟินแลนด์ โดยบริษัทมีสัดส่วนการลงทุนในกองทุน 100% บริษัทได้จ่ายเงินลงทุนไปแล้ว จำนวน 24.26 ล้านบาท ซึ่งกองทุนได้นำไปใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายการจัดตั้งกองทุนและค่าบริหารจัดการ และเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2550 คณะกรรมการบริษัทมีมติเห็นชอบให้ยกเลิกการลงทุน โดยได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ยกเลิก ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ยกเลิกกองทุนดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2551 และบริษัทได้จ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินการยกเลิกกองทุนและชำระบัญชี จำนวน 1.86 ล้านบาท โดยผู้จัดการกองทุนได้ดำเนินการยกเลิกกองทุนเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2551 ซึ่งระหว่างปีบริษัทได้รับคืนส่วนที่เหลือจากการชำระบัญชีจำนวน 0.14 ล้านบาท ดังนั้น จึงได้ดำเนินการทางบัญชีในการยกเลิกกองทุนดังกล่าวในปี 2551

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

		งบการเงินรวม						
บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ทุนที่ชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน (ล้านบาท)	ผลสะสมของส่วนแบ่ง ผลกำไร (ขาดทุน) (ล้านบาท)	เงินลงทุนตามวิธี ส่วนได้เสีย - สุทธิ (ล้านบาท)
บริษัทร่วม								
บริษัท เทลการ์ด์ จำกัด	ผลิตภัณฑ์พลาสติกแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-
บริษัท แอควานซ์ ดาต้าเม็ท เวอร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(248.18)	212.58
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	ให้เช่าวงจรสื่อสารความเร็วสูงผ่าน โครงข่ายมัลติมีเดีย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	6,562.00	8.92	585.25	(234.43)	350.82
บริษัท เลนโซ่ดาต้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(49.13)	59.16
บริษัท ยูไนเต็ดบรอดแบนด์ เทคโนโลยี จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	221.00	49.00	108.29	(108.29)	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	97.44	30.00	30.00	1.01	31.01
						1,305.59	(652.02)	653.57

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินเฉพาะบริษัท

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ทุนที่ชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน (ล้านบาท)	ค่าเผื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน (ล้านบาท)	เงินลงทุน ตามราคาทุน-สุทธิ (ล้านบาท)
บริษัทย่อย								
บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	1,200.00	97.33	1,040.88	(165.40)	875.48
บริษัทร่วม								
บริษัท เทลการ์ด จำกัด	ผลิตบัตรพลาสติกแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ต เวอร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(270.05)	190.71
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	ให้เช่าวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงผ่าน โครงข่ายมัลติมีเดีย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	6,562.00	8.92	585.25	-	585.25
บริษัท เชน โซลดาต้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(49.13)	59.16
บริษัท ยูไนเต็ลบรอดแบนด์ เทคโนโลยี จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	221.00	49.00	108.29	(108.29)	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสต จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	97.44	30.00	30.00	-	30.00
						1,305.59	(440.47)	865.12
			รวม			2,346.47	(605.87)	1,740.60

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ทุนที่ชำระ แล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วน ของการ ถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน (ล้านบาท)	ผลสะสมของ ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) (ล้านบาท)	เงินลงทุน ตามวิธี ส่วนได้เสีย (ล้านบาท)	ค่าเผื่อ การด้อยค่า ของเงินลงทุน (ล้านบาท)	เงินลงทุน ตามวิธี ส่วนได้เสีย-สุทธิ (ล้านบาท)
บริษัทย่อย										
กองทุน "FINN-THAI TECHNOLOGY FUND A KY"	ดำเนินการลงทุนในหุ้นของบริษั เทคโนโลยี ทั้งในประเทศฟินแลนด์ และประ เทศไทย	ฟินแลนด์	หุ้นส่วนจำกัด	24.26	100.00	24.26	-	24.26	(24.26)	-
บริษัทร่วม										
บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	1,200.00	54.98	659.76	(165.41)	494.35	-	494.35
กิจการร่วมค้า ไทย-โมบาย	ดำเนินการและบริหารโครงการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz	ไทย	ผู้ถือหุ้น	1,000.00	57.89	578.90	(578.90)	-	-	-
บริษัท เทลการ์ด จำกัด	ผลิตบัตรพลาสติกแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-	-	-
บริษัท แอควาเน็กซ์ ดาต้าเน็ท เวอร์ค คอมมิวนิเคชันส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(270.05)	190.71	-	190.71
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	ให้เช่าวงจรเพื่อสัญญาณความเร็วสูง ผ่านโครงข่ายมัลติมีเดีย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	6,562.00	8.92	585.25	(242.01)	343.24	-	343.24
บริษัท เชนโซ่ค้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(44.52)	63.77	-	63.77
บริษัท ยูไนเต็ลบรอดแบนด์ เทคโนโลยี จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	221.00	49.00	108.29	(108.29)	-	-	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชัน เซอร์วิสเสส จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	95.72	30.00	30.00	0.86	30.86	-	30.86
						2,544.25	(1,421.32)	1,122.93	-	1,122.93
			รวม			2,568.51	(1,421.32)	1,147.19	(24.26)	1,122.93

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินเฉพาะบริษัท								
บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ทุนที่ชำระแล้ว (ล้านบาท)	สัดส่วนของ การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน (ล้านบาท)	ค่าเผื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน (ล้านบาท)	เงินลงทุน ตามราคาทุน-สุทธิ (ล้านบาท)
บริษัทย่อย								
กองทุน "FINN-THAI TECHNOLOGY FUND A KY"	ดำเนินการลงทุนในหุ้นของบริษัทย่อยเทคโนโลยี ทั้งในประเทศฟินแลนด์และประเทศไทย	ฟินแลนด์	หุ้นส่วนจำกัด	24.26	100.00	24.26	(24.26)	-
บริษัทร่วม								
บริษัท เอ ซี ที โอบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	1,200.00	54.98	659.76	(165.41)	494.35
กิจการร่วมค้า ไทย-โอบาย	ดำเนินการและบริหารโครงการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz	ไทย	ผู้ถือหุ้น	1,000.00	57.89	578.90	(578.90)	-
บริษัท เทลการ์ด จำกัด	ผลิตบัตรพลาสติกแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-
บริษัท แอดวานซ์ คาร์ดเน็ท เวอร์ค คอมมิวนิเคชันส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(270.05)	190.71
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	ให้เช่าวงจรมัลติมีเดียความเร็วสูงผ่าน โครงข่ายมัลติมีเดีย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	6,562.00	8.92	585.25	-	585.25
บริษัท เลนโซ่ค้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	-	108.29
บริษัท ยูไนเต็ดบรอดแบนด์ เทคโนโลยี จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	221.00	49.00	108.29	(108.29)	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชัน เซอร์วิสเซส จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	95.72	30.00	30.00	-	30.00
						2,544.25	(1,135.65)	1,408.60
			รวม			2,568.51	(1,159.91)	1,408.60

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 บริษัทได้แสดงเงินลงทุนใน ไทย - โมบาย และ เอ ซี ที ตามวิธีส่วนได้เสียโดยไม่จัดทำงบการเงินรวมหรืองบการเงินรวมตามสัดส่วน (กรณีกิจการร่วมค้า) ถึงแม้ว่าบริษัทมีสัดส่วนเงินลงทุนในกิจการทั้ง 2 มากกว่าร้อยละ 50 เนื่องจากมีลักษณะเป็นเงินลงทุนในบริษัทร่วม จากกรณีที่บริษัทมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญ แต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการ และไม่ได้ควบคุมร่วมกันกับ บมจ.กสท ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นอีกฝ่ายหนึ่ง ตามเหตุผล ดังนี้

- ไทย - โมบาย - การบริหารงานของ ไทย - โมบาย ดำเนินการ โดยคณะกรรมการบริหารกิจการร่วมค้า (คณะกรรมการฯ) ซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะกรรมการฯ ดังกล่าวประกอบด้วยกรรมการ 6 ท่าน ซึ่งบริษัทสามารถแต่งตั้งได้ 3 ท่าน การลงมติของคณะกรรมการฯ ต้องได้รับคะแนนเสียงเห็นชอบข้างมากจากกรรมการที่เข้าร่วมประชุม หรือมากกว่าร้อยละ 50 หรือเท่ากับคะแนนเสียงจำนวน 4 เสียง ในกรณีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด โดยประธานกรรมการ ได้รับการแต่งตั้งโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- เอ ซี ที - การบริหารงานของ เอ ซี ที ดำเนินการ โดยคณะกรรมการบริษัท ซึ่งประกอบด้วยกรรมการ 11 ท่าน ซึ่งบริษัทสามารถแต่งตั้งได้ 5 ท่าน ประธานคณะกรรมการบริษัทจะได้รับการแต่งตั้งโดยที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น โดยให้กรรมการจากฝ่ายบริษัทและจากผู้ถือหุ้นอีกฝ่ายหนึ่ง ผลักดันดำรงตำแหน่งฝ่ายละ 2 ปี การประชุมเพื่อลงมติในเรื่องที่กำหนดไว้จะต้องได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนไม่น้อยกว่า 8 เสียง นอกจากนี้ ในการประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นทุกครั้ง จะต้องมีผู้ถือหุ้นมาประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และการลงมติในที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นทุกครั้งจะต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกว่าร้อยละ 60 ของผู้เข้าประชุม

อย่างไรก็ตาม ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6 ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2551 บริษัทและ บมจ.กสท ได้ตกลงยกเลิกสัญญากิจการร่วมค้า รวมทั้งบันทึกข้อตกลงใดๆ ไม่ว่าโดยหนังสือหรือวาจาที่ได้กระทำขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับสัญญาดังกล่าว เป็นผลให้ยกเลิก ไทย - โมบาย และบริษัทต้องรับภาระหนี้สินของ ไทย - โมบาย ทั้งจำนวนตามมูลค่ายุติธรรม และวันที่ 26 พฤศจิกายน 2551 บริษัทได้รับโอนหุ้นที่ บมจ.กสท ถือใน เอ ซี ที จำนวน 50,816,987 หุ้น บริษัทจึงแสดง เอ ซี ที เป็นบริษัทย่อยและจัดทำงบการเงินรวมสำหรับปีปัจจุบัน

นอกจากนี้บริษัทได้แสดงเงินลงทุนในบริษัท ทรู มีเดีย จำกัด เป็นบริษัทร่วม ถึงแม้ว่าบริษัทมีสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวน้อยกว่าร้อยละ 20 เนื่องจากบริษัทสามารถแต่งตั้งกรรมการได้ตามสัดส่วนเงินลงทุน แต่ไม่น้อยกว่า 1 ท่าน จากจำนวนทั้งหมดไม่เกิน 11 ท่าน โดยในปัจจุบัน บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการบริษัทจำนวน 2 ท่าน จากคณะกรรมการทั้งหมด 9 ท่าน บริษัทพิจารณาว่าบริษัทมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญในบริษัทดังกล่าวจากการที่บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการซึ่งมีสิทธิออกเสียงมากกว่าร้อยละ 20 ของคะแนนเสียงทั้งหมด

เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2549 คณะกรรมการของบริษัทได้มีมติเห็นชอบให้บริษัทเลิกสัญญาอนุญาตให้บริการ และสัญญาผู้ถือหุ้นกับบริษัท ยูไนเต็ค บรอดแบนด์ เทคโนโลยี จำกัด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 โดยรับโอนลูกค้าของบริษัท ยูไนเต็ค บรอดแบนด์ เทคโนโลยี จำกัด เป็นลูกค้าของบริษัท และบริษัท ยูไนเต็ค บรอดแบนด์ เทคโนโลยี จำกัด ได้จดทะเบียนเลิกกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2549 ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการชำระบัญชี

15 เงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	แสดงเงินลงทุนตามวิธี			
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	6,102.31	5,031.35	6,102.31	5,031.35
เงินลงทุนเพิ่มขึ้น	300.95	395.82	300.95	395.82
ตัดจำหน่ายส่วนเกินกว่ามูลค่าตราสารหนี้	(0.90)	(0.45)	(0.90)	(0.45)
โอนเงินลงทุนระยะยาวเป็นระยะสั้น (หมายเหตุ 9)	(630.26)	(416.76)	(630.26)	(416.76)
ค่าเผื่อการค้อยค่าของเงินลงทุน	-	(1.75)	-	(1.75)
การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์เพื่อขาย (หมายเหตุ 32)	(991.25)	1,094.10	(991.25)	1,094.10
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	<u>4,780.85</u>	<u>6,102.31</u>	<u>4,780.85</u>	<u>6,102.31</u>

เงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	หลักทรัพย์เพื่อขาย	ถือจนครบกำหนด	เงินลงทุนทั่วไป	รวม
ตราสารหนี้				
หุ้นกู้ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	-	30.99	-	30.99
หุ้นกู้ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	-	30.39	-	30.39
หุ้นกู้ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	-	100.41	-	100.41
พันธบัตรธนาคารพัฒนาเอเชีย	-	70.21	-	70.21
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	-	100.19	-	100.19
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	-	60.51	-	60.51
ตัวสัญญาใช้เงิน	-	100.00	-	100.00
รวมตราสารหนี้	-	492.70	-	492.70
ตราสารทุน				
บริษัท ไทย ดองคิสแทนส์ เทคโนโลยีมิวนิคเคชั่นส์ จำกัด	-	-	30.90	30.90
บริษัท ไทย-อะมาคิอุส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด	-	-	3.00	3.00
บริษัท เทรคสยาม จำกัด	-	-	1.75	1.75
บริษัท โทเทิล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	3,567.92	-	-	3,567.92
บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	40.00	-	-	40.00
	3,607.92	-	35.65	3,643.57
หัก ค่าเผื่อการค้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	(1.75)	(1.75)
บวก รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์				
เพื่อขาย (หมายเหตุ 32)	646.33	-	-	646.33
รวมตราสารทุน	4,254.25	-	33.90	4,288.15
รวม	4,254.25	492.70	33.90	4,780.85

เงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย			
	หลักทรัพย์เมื่อขาย	ถือจนครบกำหนด	เงินลงทุนทั่วไป	รวม
ตราสารหนี้				
หุ้นกู้ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	-	31.40	-	31.40
หุ้นกู้ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	-	30.74	-	30.74
พันธบัตรธนาคารพัฒนาเอเชีย	-	70.34	-	70.34
พันธบัตรรัฐบาล	-	98.05	-	98.05
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	-	101.16	-	101.16
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	-	161.22	-	161.22
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	-	330.00	-	330.00
รวมตราสารหนี้	-	822.91	-	822.91
ตราสารทุน				
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	-	-	30.90	30.90
บริษัท ไทย-อะมาคิอุส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด	-	-	3.00	3.00
บริษัท เทคสยาม จำกัด	-	-	1.75	1.75
บริษัท โทเทิล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	3,567.92	-	-	3,567.92
บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	40.00	-	-	40.00
	3,607.92	-	35.65	3,643.57
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	(1.75)	(1.75)
บวก รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์				
เมื่อขาย (หมายเหตุ 32)	1,637.58	-	-	1,637.58
รวมตราสารทุน	5,245.50	-	33.90	5,279.40
รวม	5,245.50	822.91	33.90	6,102.31

เงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะบริษัท							
	หลักทรัพย์ซื้อขาย		ถือจนครบกำหนด		เงินลงทุนทั่วไป		รวม	
	2551	2550	2551	2550	2551	2550	2551	2550
ตราสารหนี้								
หุ้นกู้ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	-	-	30.99	31.40	-	-	30.99	31.40
หุ้นกู้ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	-	-	30.39	30.74	-	-	30.39	30.74
หุ้นกู้ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	-	-	100.41	-	-	-	100.41	-
พันธบัตรธนาคารพัฒนาเอเชีย	-	-	70.21	70.34	-	-	70.21	70.34
พันธบัตรรัฐบาล	-	-	-	98.05	-	-	-	98.05
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	-	-	100.19	101.16	-	-	100.19	101.16
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	-	-	60.51	161.22	-	-	60.51	161.22
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	-	-	100.00	330.00	-	-	100.00	330.00
รวมตราสารหนี้	-	-	492.70	822.91	-	-	492.70	822.91
ตราสารทุน								
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	-	-	-	-	30.90	30.90	30.90	30.90
บริษัท ไทย-อะมาคิอุส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด	-	-	-	-	3.00	3.00	3.00	3.00
บริษัท เทรคสยาม จำกัด	-	-	-	-	1.75	1.75	1.75	1.75
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	3,567.92	3,567.92	-	-	-	-	3,567.92	3,567.92
บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	40.00	40.00	-	-	-	-	40.00	40.00
	3,607.92	3,607.92	-	-	35.65	35.65	3,643.57	3,643.57
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	-	-	(1.75)	(1.75)	(1.75)	(1.75)
รวม รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์ เพื่อขาย (หมายเหตุ 32)	646.33	1,637.58	-	-	-	-	646.33	1,637.58
รวมตราสารทุน	4,254.25	5,245.50	-	-	33.90	33.90	4,288.15	5,279.40
รวม	4,254.25	5,245.50	492.70	822.91	33.90	33.90	4,780.85	6,102.31

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ตราสารหนี้ จำนวน 492.70 ล้านบาท เป็นตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด ซึ่งมีอายุถึงกำหนดชำระภายใน 1.08 - 2.42 ปี และมีอัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยที่แท้จริงในระหว่างปีร้อยละ 3.87 ต่อปี (ระหว่างปี 2550 : ร้อยละ 4.69 ต่อปี)

[Signature]

16 เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	1,219.48	1,410.19	1,219.48	1,410.19
หัก เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	(125.17)	(165.03)	(125.17)	(165.03)
	1,094.31	1,245.16	1,094.31	1,245.16
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(5.71)	(5.71)	(5.71)	(5.71)
	1,088.60	1,239.45	1,088.60	1,239.45

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เงินให้กู้ยืมข้างต้นประกอบด้วยลูกหนี้กองทุนสวัสดิการสงเคราะห์ฯ จำนวนเงิน 157.93 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : 159.38 ล้านบาท) (ซึ่งรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินบริษัทตามที่อธิบายในหมายเหตุ 2.19.1) และลูกหนี้บริษัท จำนวนเงิน 1,061.55 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : 1,250.81 ล้านบาท) ทั้งนี้เงินให้พนักงานกู้ยืมคิดอัตราดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ประเภทฝากประจำ 12 เดือน โดยมีหลักทรัพย์และ/หรือนบุคคลค้ำประกันเต็มจำนวน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของเงินกู้ โดยบริษัทจะหักชำระเงินกู้จากเงินเดือนเป็นประจำทุกเดือน ตามมติคณะกรรมการเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2548 ได้อนุมัติให้บริษัทรับ โอนลูกหนี้พนักงานที่กู้ยืมเงินจากกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์ฯ กรณีที่พนักงานโอนย้ายไปเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นลูกหนี้ของบริษัทแทน

17 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีรายละเอียดดังนี้

งบการเงินรวม

	อาคารและสิ่งปลูกสร้าง		อุปกรณ์ โครงข่าย	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน		ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง		รวม
	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก		เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์		ก่อสร้างและ ติดตั้ง		
	ล้านบาท	ล้านบาท		ล้านบาท	ล้านบาท		ล้านบาท	ล้านบาท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550									
ราคาทุน	4,784.21	16,920.90	204,279.44	4,586.64	4,664.54	746.67	4,167.26	240,149.66	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,478.28)	(8,149.35)	(139,865.78)	(3,629.17)	(3,503.41)	(647.99)	-	(157,273.98)	
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(0.60)	(18.64)	(4,180.25)	(17.54)	(6.39)	(0.54)	-	(4,223.96)	
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	3,305.33	8,752.91	60,233.41	939.93	1,154.74	98.14	4,167.26	78,651.72	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551									
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	3,305.33	8,752.91	60,233.41	939.93	1,154.74	98.14	4,167.26	78,651.72	
ซื้อสินทรัพย์	0.36	0.49	62.13	87.11	25.03	20.96	9,682.72	9,878.80	
สินทรัพย์ที่ได้รับมาจากกิจการร่วมค้าไทย-โมบาย(หมายเหตุ 6)	-	0.10	9.25	1.16	0.59	-	-	11.10	
สินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากการทำงานงบการเงินรวม	-	-	-	-	-	-	349.17	349.17	
โอนสินทรัพย์	7.75	361.13	8,938.85	40.84	105.42	5.42	(9,456.91)	2.50	
จากการบริจาคราย	1.41	0.10	1.97	0.02	0.05	-	-	3.55	
จำหน่ายสินทรัพย์	(0.33)	(4.64)	(94.44)	(4.13)	(0.20)	(0.30)	-	(104.04)	
การด้อยค่าของสินทรัพย์ (หมายเหตุ 35)	(0.02)	(7.88)	(32.21)	1.66	(0.46)	0.52	-	(38.39)	
ค่าเสื่อมราคา	(37.83)	(678.50)	(9,943.12)	(385.29)	(570.57)	(40.63)	-	(11,655.94)	
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	3,276.67	8,423.71	59,175.84	681.30	714.60	84.11	4,742.24	77,098.47	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551									
ราคาทุน	4,788.43	17,244.66	210,913.50	4,572.23	4,693.09	733.35	4,742.24	247,687.50	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,511.18)	(8,797.84)	(147,713.43)	(3,884.16)	(3,971.72)	(649.23)	-	(166,527.56)	
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(0.58)	(23.11)	(4,024.23)	(6.77)	(6.77)	(0.01)	-	(4,061.47)	
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	3,276.67	8,423.71	59,175.84	681.30	714.60	84.11	4,742.24	77,098.47	

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีรายละเอียดดังนี้

งบการเงินเฉพาะบริษัท

	อาคารสิ่งปลูกสร้าง		เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน				สินทรัพย์ ระหว่าง		รวม
	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โครงสร้าง	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	ก่อสร้างและ ติดตั้ง		
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550									
ราคาทุน	4,784.21	16,920.90	204,279.44	4,586.64	4,664.54	746.67	4,167.26	240,149.66	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,478.28)	(8,149.35)	(139,865.78)	(3,629.17)	(3,503.41)	(647.99)	-	(157,273.98)	
ค่าเผื่อการค้ำของสินทรัพย์	(0.60)	(18.64)	(4,180.25)	(17.54)	(6.39)	(0.54)	-	(4,223.96)	
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	3,305.33	8,752.91	60,233.41	939.93	1,154.74	98.14	4,167.26	78,651.72	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551									
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	3,305.33	8,752.91	60,233.41	939.93	1,154.74	98.14	4,167.26	78,651.72	
ซื้อสินทรัพย์	0.36	0.49	62.13	87.11	25.03	20.96	9,682.72	9,878.80	
สินทรัพย์ที่ได้รับมาจากกิจการร่วมค้าไทย- โมบาย(หมายเหตุ 6)	-	0.10	9.25	1.16	0.59	-	-	11.10	
โอนสินทรัพย์	7.75	361.13	8,938.85	40.84	105.42	5.42	(9,456.91)	2.50	
จากการบริจาค	1.41	0.10	1.97	0.02	0.05	-	-	3.55	
จำหน่ายสินทรัพย์	(0.33)	(4.64)	(94.44)	(4.13)	(0.20)	(0.30)	-	(104.04)	
การค้ำของสินทรัพย์ (หมายเหตุ 35)	(0.02)	(7.88)	(32.21)	1.66	(0.46)	0.52	-	(38.39)	
ค่าเสื่อมราคา	(37.83)	(678.50)	(9,943.12)	(385.29)	(570.57)	(40.63)	-	(11,655.94)	
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	3,276.67	8,423.71	59,175.84	681.30	714.60	84.11	4,393.07	76,749.30	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551									
ราคาทุน	4,788.43	17,244.66	210,913.50	4,569.26	4,693.09	733.35	4,393.07	247,335.36	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,511.18)	(8,797.84)	(147,713.43)	(3,881.19)	(3,971.72)	(649.23)	-	(166,524.59)	
ค่าเผื่อการค้ำของสินทรัพย์	(0.58)	(23.11)	(4,024.23)	(6.77)	(6.77)	(0.01)	-	(4,061.47)	
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	3,276.67	8,423.71	59,175.84	681.30	714.60	84.11	4,393.07	76,749.30	

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 มีรายละเอียดดังนี้

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบการเงินเฉพาะบริษัท

	อสังหาริมทรัพย์		เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน				สินทรัพย์ ระหว่าง		รวม
	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โครงข่าย	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	ก่อสร้างและ ติดตั้ง		
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549									
ราคาทุน	4,767.07	15,877.20	201,948.41	4,581.23	4,558.81	899.75	5,756.23	238,388.70	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,265.79)	(7,390.02)	(133,228.69)	(3,339.51)	(2,941.25)	(761.65)	-	(148,926.91)	
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(0.31)	(18.54)	(4,407.13)	(20.22)	(7.98)	(0.03)	-	(4,454.21)	
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	3,500.97	8,468.64	64,312.59	1,221.50	1,609.58	138.07	5,756.23	85,007.58	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550									
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	3,500.97	8,468.64	64,312.59	1,221.50	1,609.58	138.07	5,756.23	85,007.58	
ซื้อสินทรัพย์	0.52	6.80	110.50	87.41	202.04	3.39	8,257.18	8,667.84	
โอนสินทรัพย์	20.80	1,086.01	8,612.51	71.37	66.24	0.03	(9,846.15)	10.81	
จากการบริจาค	0.80	0.06	1.25	-	0.03	-	-	2.14	
จำหน่ายสินทรัพย์	(3.58)	(19.89)	(151.30)	(6.99)	(10.82)	(0.06)	-	(192.64)	
ปรับปรุงลดคอบททรัพย์สิน	-	-	(1,715.20)	-	-	-	-	(1,715.20)	
การด้อยค่าของสินทรัพย์ (หมายเหตุ 35)	(0.29)	(2.63)	(1.19)	(0.23)	1.47	(0.50)	-	(3.37)	
ค่าเสื่อมราคา	(213.89)	(786.08)	(10,935.75)	(433.13)	(713.80)	(42.79)	-	(13,125.44)	
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	3,305.33	8,752.91	60,233.41	939.93	1,154.74	98.14	4,167.26	78,651.72	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550									
ราคาทุน	4,784.21	16,920.89	204,279.44	4,586.64	4,664.54	746.67	4,167.26	240,149.65	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,478.28)	(8,149.35)	(139,865.78)	(3,629.17)	(3,503.41)	(647.99)	-	(157,273.98)	
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(0.60)	(18.63)	(4,180.25)	(17.54)	(6.39)	(0.54)	-	(4,223.95)	
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	3,305.33	8,752.91	60,233.41	939.93	1,154.74	98.14	4,167.26	78,651.72	

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 11,655.94 ล้านบาท (ปี 2550 : 13,125.44 ล้านบาท) ได้บันทึกไว้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ในปี 2551 บริษัทนำที่ดิน จำนวน 2,951.67 ล้านบาท ไปวางเป็นหลักประกันในการดูแลการเสียหายในส่วนของผู้ปรับและเงินเพิ่ม ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 24.2

การปรับปรุงลดยอดสินทรัพย์ในปี 2550 เกิดจากบริษัทมีการสอบทานสัญญาเช่าโทรศัพท์สาธารณะใหม่และเปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีจากเดิมที่เคยบันทึกไว้เป็นสัญญาเช่าทางการเงินเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เนื่องจากบริษัทพิจารณาเห็นว่าความเสี่ยงส่วนใหญ่ของสัญญาเช่าดังกล่าวยังไม่ได้โอนมาให้กับบริษัท โดยได้บันทึกผลกระทบที่เกิดขึ้นในงบการเงินปี 2550 โดยไม่ได้ปรับปรุงย้อนหลัง เนื่องจากผลกระทบดังกล่าวไม่เป็นสาระสำคัญต่องบการเงินปีก่อน

สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินที่บริษัทเป็นผู้เช่าซึ่งรวมแสดงในรายการข้างต้นประกอบด้วยอุปกรณ์โครงข่าย และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม 2551	ส่วนได้เสีย 2550	2551	2550
ราคาทุนของสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน	21,122.61	21,996.34	21,122.61	21,996.34
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(17,848.60)	(17,979.22)	(17,848.60)	(17,979.22)
ค่าเพื่อการค้าย่อย	-	(1,897.28)	-	(1,897.28)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	<u>3,274.01</u>	<u>2,119.84</u>	<u>3,274.01</u>	<u>2,119.84</u>

18 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม					
	อาคารและสิ่งปลูก		อุปกรณ์	เครื่องคกแต่งและ		รวม
	ที่ดิน	สร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวก		เครื่องใช้สำนักงาน	เครื่องคอมพิวเตอร์	
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550						
ราคาทุน	2,333.09	4,864.54	256,533.90	91.92	5,686.74	269,510.19
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(2,111.26)	(137,421.86)	(89.02)	(5,648.63)	(145,270.77)
ค่าเผื่อการค้อยค่าของสินทรัพย์	-	(5.99)	(3,368.32)	-	(37.92)	(3,412.23)
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	2,333.09	2,747.29	115,743.72	2.90	0.19	120,827.19
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551						
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	2,333.09	2,747.29	115,743.72	2.90	0.19	120,827.19
รับ โอนสินทรัพย์จากบริษัทร่วมการงานและร่วมลงทุน (หมายเหตุ 26)	1.76	44.08	12,449.15	-	0.20	12,495.19
โอนย้ายสินทรัพย์	-	(19.63)	17.72	-	-	(1.91)
จำหน่ายสินทรัพย์	(2.93)	(2.28)	(685.61)	-	-	(690.82)
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	(0.03)	(1.47)	(919.51)	-	-	(921.01)
การค้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	(3.08)	-	-	(3.08)
ค่าเสื่อมราคา (หมายเหตุ 35)	-	(256.34)	(17,206.52)	(2.56)	(0.12)	(17,465.54)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	2,331.89	2,511.65	109,395.87	0.34	0.27	114,240.02
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551						
ราคาทุน	2,331.89	4,874.04	265,733.23	91.92	5,685.83	278,716.91
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(2,356.76)	(153,481.58)	(91.58)	(5,647.65)	(161,577.57)
ค่าเผื่อการค้อยค่าของสินทรัพย์	-	(5.63)	(2,855.78)	-	(37.91)	(2,899.32)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	2,331.89	2,511.65	109,395.87	0.34	0.27	114,240.02

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินเฉพาะบริษัท						
	อาคารและสิ่งปลูก สร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวก		อุปกรณ์	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์		เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	รวม
	ที่ดิน	ความสะดวก	โครงข่าย	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	
ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550							
ราคาทุน	2,333.09	4,864.54	256,533.90	91.92	5,686.74	269,510.19	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(2,111.26)	(137,421.86)	(89.02)	(5,648.63)	(145,270.77)	
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(5.99)	(3,368.32)	-	(37.92)	(3,412.23)	
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	2,333.09	2,747.29	115,743.72	2.90	0.19	120,827.19	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551							
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	2,333.09	2,747.29	115,743.72	2.90	0.19	120,827.19	
รับ โอนสินทรัพย์จากบริษัทร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน (หมายเหตุ 26)	1.76	44.08	12,449.15	-	0.20	12,495.19	
โอนย้ายสินทรัพย์	-	(19.63)	17.72	-	-	(1.91)	
จำหน่ายสินทรัพย์	(2.93)	(2.28)	(685.61)	-	-	(690.82)	
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	(0.03)	(1.47)	(919.51)	-	-	(921.01)	
การด้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	(3.08)	-	-	(3.08)	
ค่าเสื่อมราคา (หมายเหตุ 35)	-	(256.34)	(17,206.52)	(2.56)	(0.12)	(17,465.54)	
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	2,331.89	2,511.65	109,395.87	0.34	0.27	114,240.02	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551							
ราคาทุน	2,331.89	4,874.04	265,733.23	91.92	5,685.83	278,716.91	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(2,356.76)	(153,481.58)	(91.58)	(5,647.65)	(161,577.57)	
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	(5.63)	(2,855.78)	-	(37.91)	(2,899.32)	
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	2,331.89	2,511.65	109,395.87	0.34	0.27	114,240.02	

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ได้รับ โอนตามสัญญาร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน จำนวน 3.08 ล้านบาท เกิดจากการตั้งค่าเผื่อสำหรับทรัพย์สินชำรุดเสียหายและเลิกใช้งาน

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 มีรายละเอียดดังนี้

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบการเงินเฉพาะบริษัท

	อาคารและสิ่งปลูก สร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวก		อุปกรณ์ โครงสร้าง	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์		รวม
	ที่ดิน	ความสะดวก		เครื่องใช้สำนักงาน	เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	
	ล้านบาท	ล้านบาท		ล้านบาท	ล้านบาท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549						
ราคาทุน	2,333.09	4,638.43	215,730.11	91.96	5,679.95	228,473.54
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(1,855.24)	(123,542.96)	(81.89)	(5,648.39)	(131,128.48)
ค่าเผื่อการค้ำของสินทรัพย์	-	(6.01)	(4,173.08)	-	(31.13)	(4,210.22)
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	2,333.09	2,777.18	88,014.07	10.07	0.43	93,134.84
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550						
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	2,333.09	2,777.18	88,014.07	10.07	0.43	93,134.84
รับ โอนสินทรัพย์จากบริษัทร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน (หมายเหตุ 26)	-	260.52	45,394.98	-	6.79	45,662.29
โอนย้ายสินทรัพย์	-	(22.00)	11.35	-	-	(10.65)
จำหน่ายสินทรัพย์	-	(0.58)	(739.07)	-	-	(739.65)
ปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์	-	(0.38)	(667.63)	-	-	(668.01)
การค้ำของสินทรัพย์	-	-	(51.52)	-	(6.79)	(58.31)
ค่าเสื่อมราคา (หมายเหตุ 35)	-	(267.45)	(16,218.46)	(7.17)	(0.24)	(16,493.32)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	2,333.09	2,747.29	115,743.72	2.90	0.19	120,827.19
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550						
ราคาทุน	2,333.09	4,864.54	256,533.90	91.92	5,686.74	269,510.19
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(2,111.26)	(137,421.86)	(89.02)	(5,648.63)	(145,270.77)
ค่าเผื่อการค้ำของสินทรัพย์	-	(5.99)	(3,368.32)	-	(37.92)	(3,412.23)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	2,333.09	2,747.29	115,743.72	2.90	0.19	120,827.19

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 17,465.53 ล้านบาท (ปี 2550 : 16,493.32 ล้านบาท) ได้บันทึกไว้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

19 สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม				
	สิทธิ-ระบบ		สิทธิในการ		
	จัดการเรียน	ค่าลิขสิทธิ์	สิทธิในการเช่า	ถือครองคลื่น	รวม
	การสอน	การใช้ Software	ที่ดินราชพัสดุ	ความถี่	
ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550					
ราคาทุน	8.74	893.25	346.59	-	1,248.58
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(2.43)	(637.21)	(115.02)	-	(754.66)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	6.31	256.04	231.57	-	493.92
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551					
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	6.31	256.04	231.57	-	493.92
เพิ่มระหว่างปี	-	43.45	-	3,925.21	3,968.66
สิทธิประโยชน์ที่ได้รับผลกระทบร่วมค้าไทย-นิคมฯ(หมายเหตุ ๑)	-	0.02	-	-	0.02
ค่าตัดจำหน่าย (หมายเหตุ 35)	(0.88)	(96.22)	(10.50)	(54.05)	(161.65)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	5.43	203.29	221.07	3,871.16	4,300.95
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551					
ราคาทุน	8.74	954.97	346.59	3,925.21	5,235.51
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(3.31)	(751.68)	(125.52)	(54.05)	(934.56)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	5.43	203.29	221.07	3,871.16	4,300.95

100

งบการเงินเฉพาะบริษัท

	สิทธิ-ระบบ		สิทธิในการ		
	จัดการเรียน	ค่าลิขสิทธิ์	สิทธิในการเช่า	ถือครองที่ดิน	รวม
	การสอน	การใช้ Software	ที่ดินราชพัสดุ	ความถี่	
ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550					
ราคาทุน	8.74	893.25	346.59	-	1,248.58
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(2.43)	(637.21)	(115.02)	-	(754.66)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	6.31	256.04	231.57	-	493.92
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551					
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	6.31	256.04	231.57	-	493.92
เพิ่มระหว่างปี	-	43.45	-	3,925.21	3,968.66
สินทรัพย์ที่ได้รับมรดกจากความร่วมมือไทย-โมบาย(หมายเหตุ ๑)	-	0.02	-	-	0.02
ค่าตัดจำหน่าย (หมายเหตุ 35)	(0.88)	(96.22)	(10.50)	(54.05)	(161.65)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	5.43	203.29	221.07	3,871.16	4,300.95
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551					
ราคาทุน	8.74	954.97	346.59	3,925.21	5,235.51
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(3.31)	(751.68)	(125.52)	(54.05)	(934.56)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	5.43	203.29	221.07	3,871.16	4,300.95

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 มีรายละเอียดดังนี้

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบการเงินเฉพาะบริษัท

	สิทธิ-ระบบ			
	จัดการเรียน	ค่าลิขสิทธิ์	สิทธิในการเช่า	รวม
	การสอน	การใช้ Software	ที่ดินราชพัสดุ	
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549				
ราคาทุน	8.74	877.63	346.59	1,232.96
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(1.56)	(605.04)	(104.52)	(711.12)
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	7.18	272.59	242.07	521.84
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	7.18	272.59	242.07	521.84
เพิ่มระหว่างปี	-	109.12	-	109.12
ลดระหว่างปี	-	(0.07)	-	(0.07)
ค่าตัดจำหน่าย (หมายเหตุ 35)	(0.87)	(125.60)	(10.50)	(136.97)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	6.31	256.04	231.57	493.92
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550				
ราคาทุน	8.74	893.25	346.59	1,248.58
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(2.43)	(637.21)	(115.02)	(754.66)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	6.31	256.04	231.57	493.92

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 161.65 ล้านบาท (ปี 2550 : 136.97 ล้านบาท) ได้บันทึกไว้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

20 เจ้าหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
เจ้าหนี้การค้า	2,875.21	3,381.15	2,609.70	3,381.15
เจ้าหนี้ทางไกลต่างประเทศ	54.96	52.52	54.96	52.52
	<u>2,930.17</u>	<u>3,433.67</u>	<u>2,664.66</u>	<u>3,433.67</u>

Imm

21 เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้

เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้เป็นเจ้าหนี้ที่บริษัทต้องจ่ายส่วนแบ่งรายได้ให้ตามข้อกำหนดในสัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม 2551	ส่วนได้เสีย 2550	2551	2550
เจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน				
แทนบริษัทเอกชนคู่สัญญา				
การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน	4,535.02	4,383.01	4,535.02	4,383.01
การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ	64.50	69.50	64.50	69.50
การให้บริการระบบสื่อสารเพื่อบริการธุรกิจผ่านดาวเทียม	28.46	28.55	28.46	28.55
	4,627.98	4,481.06	4,627.98	4,481.06
<u>หัก</u> ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าส่วนที่บริษัทเอกชนคู่สัญญา				
ต้องรับผิดชอบ	(1,538.96)	(1,289.23)	(1,538.96)	(1,289.23)
เจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน				
แทนบริษัทเอกชนคู่สัญญา สุทธิ	3,089.02	3,191.83	3,089.02	3,191.83
การให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ	9,618.03	8,157.56	9,618.03	8,157.56
การให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำ	17.38	25.81	17.38	25.81
การให้บริการโทรทางไกลระหว่างประเทศ	267.95	376.50	267.95	376.50
การให้บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	104.95	107.07	104.95	107.07
อื่น ๆ	39.67	35.71	39.67	35.71
	13,137.00	11,894.48	13,137.00	11,894.48

เจ้าหนี้สัญญาส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ เป็นเจ้าหนี้สัญญาส่วนแบ่งรายได้ - การรถไฟแห่งประเทศไทย ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาระหว่างบริษัท การรถไฟแห่งประเทศไทย (“รฟท.”) และบริษัทเอกชนที่ร่วมลงทุน ที่มีกำหนดเวลา 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2534 และตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างบริษัท กับ รฟท. บริษัทตกลงที่จะแบ่งผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในอัตราร้อยละที่กำหนดของรายได้ที่บริษัทได้รับจริงภายหลังหักส่วนแบ่งให้แก่ภาคเอกชนที่ร่วมลงทุนแล้ว จากการที่ รฟท. ยินยอมให้บริษัทวางเคเบิลใยแก้วนำแสงไปตามแนวเส้นทางรถไฟและอนุญาตให้บริษัทใช้อุปกรณ์และอาคารของ รฟท. โดยต่อมา บริษัทได้ตกลงกับ รฟท. ว่าบริษัทจะจ่ายส่วนแบ่งรายได้ตั้งแต่งวดเดือนกรกฎาคม 2544 ในอัตราร้อยละ 50 ของเงินส่วนแบ่งรายได้ที่คำนวณได้ข้างต้น อย่างต่อเนื่องเป็นรายเดือน โดยเงินส่วนแบ่งที่เหลือจะจ่ายในอนาคต บริษัทอยู่ในระหว่างการเจรจากับ รฟท. ในเรื่องดังกล่าวข้างต้น โดยยังไม่ได้กำหนดวันที่แน่นอนในการจ่ายชำระส่วนแบ่งที่เหลือ ดังนั้น บริษัทจึงแสดงยอดคงค้างทั้งหมดในหนี้สินหมุนเวียน

22 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่			
	แสดงเงิน			
	ลงทุน ตามวิธี			
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2551	2550	2551	2550
ดอกเบี้ยพันธบัตรผู้เช่าโทรศัพท์	95.83	98.59	95.83	98.59
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม	192.46	196.23	192.46	196.23
ค่าเช่าดาวเทียม	29.93	59.27	29.93	59.27
ค่าบริการรับแจ้งเหตุขัดข้องและซ่อมบำรุงเลขหมาย	255.48	704.70	255.48	704.70
โบนัสค้างจ่าย	963.41	1,564.36	963.41	1,564.36
ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคม และภาษีสรรพสามิต	1,392.12	2,327.31	1,392.12	2,327.31
ค่าบริการรักษาสิทธิตามสัญญาเช่าการเงิน	87.14	76.99	87.14	76.99
ค่าเช่าอุปกรณ์ให้บริการ โทรศัพท์ที่นอกข่ายสายพร้อมการบำรุงรักษา	-	89.11	-	89.11
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น	1,549.90	1,050.57	1,550.72	1,050.57
	4,566.27	6,167.13	4,567.09	6,167.13

23 เงินประกันการใช้โทรศัพท์

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2544 เป็นต้นมาได้กำหนดว่าผู้ให้บริการ โทรคมนาคมไม่อาจเรียกเก็บเงินประกันการใช้โทรศัพท์ หรือเงินอื่นอันมีลักษณะเป็นการเรียกเก็บเงินล่วงหน้า ซึ่งคณะกรรมการบริษัท ในการประชุมเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2544 มีมติเห็นชอบให้บริษัทยกเลิกการเรียกเก็บเงินประกันทุกประเภท ทั้งบริการที่บริษัทดำเนินการเองและที่บริษัท ได้ให้บริษัทเอกชนคู่สัญญา ร่วมการทำงานและร่วมลงทุนดำเนินการ โดยบริษัท ได้กำหนดการคืนเงินประกันที่เรียกเก็บจากผู้ใช้บริการเป็นหลายแนวทาง ซึ่งเริ่มดำเนินการคืนเงินประกัน ได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2545 บริษัทจึงจัดประเภทเงินประกันการใช้โทรศัพท์เป็นหนี้สินหมุนเวียน

24 สำรองหนี้สิน

สำรองหนี้สิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		
	สำรองหนี้สินใน บริษัทร่วม	ประมาณการหนี้สิน ภาษีมูลค่าเพิ่ม	รวม
ราคาตามบัญชีต้นงวด - สุทธิ	2,921.64	-	2,921.64
ส่วนแบ่งผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เกินกว่ามูลค่าเงินลงทุน (หมายเหตุ 14)	77.99	-	77.99
ประมาณการหนี้สินภาษีมูลค่าเพิ่ม	-	2,093.86	2,093.86
จ่ายชำระให้กรมสรรพากร	-	(2,093.86)	(2,093.86)
ปรับปรุงการแสดงรายการสำรองหนี้สินสุทธิตกกับหนี้สงสัยจะสูญ ถูกหนี้และเงินทดรองจ่ายให้บริษัทร่วม	(1,633.13)	-	(1,633.13)
ปรับปรุงจากการเลิกกิจการร่วมค้าไทย - โมบาย (หมายเหตุ 6)	(1,366.50)	-	(1,366.50)
ราคาตามบัญชีปลายงวด - สุทธิ	-	-	-

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะบริษัท		
	สำรองหนี้สินใน บริษัทร่วม	ประมาณการหนี้สิน ภาษีมูลค่าเพิ่ม	รวม
ราคาตามบัญชีต้นงวด - สุทธิ	623.03	-	623.03
ประมาณการหนี้สินภาษีมูลค่าเพิ่ม	-	2,093.86	2,093.86
จ่ายชำระให้กรมสรรพากร	-	(2,093.86)	(2,093.86)
ประมาณการหนี้สินจากการถูกเรียกช่องทางกฎหมายระหว่างงวด	274.02	-	274.02
ปรับปรุงจากการเลิกกิจการร่วมค้าไทย - โมบาย (หมายเหตุ 6)	(897.05)	-	(897.05)
ราคาตามบัญชีปลายงวด - สุทธิ	-	-	-

สำรongsหนี้สิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุน	
	ตามวิธีส่วนได้เสีย	งบการเงินเฉพาะบริษัท
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	2,712.76	-
สำรongsหนี้สินจากการถูกเรียกร้องทางกฎหมาย	-	623.03
ส่วนแบ่งผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เกินกว่ามูลค่าเงินลงทุน (หมายเหตุ 14)	208.88	-
ราคาตามบัญชีปลายงวด - สุทธิ	<u>2,921.64</u>	<u>623.03</u>

24.1 สำรongsหนี้สินในบริษัทร่วม

สำรongsหนี้สินในบริษัทร่วมในงบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย เกิดจากการที่บริษัทตกลงที่จะรับผิดชอบต่อผลขาดทุนที่เกิดขึ้นของกิจการร่วมค้าไทย - โมบาย ตามสัดส่วนการลงทุนของบริษัทตามข้อตกลงในสัญญากิจการร่วมค้า โดยเป็นส่วนที่เกินกว่ามูลค่าเงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียหักด้วยรายการ โอนกลับผลขาดทุนเกินทุนจากการบันทึกหนี้สงสัยจะสูญบัญชีลูกหนี้และเงินทรองจ่ายให้บริษัทร่วมตามสัดส่วนเงินลงทุนของบริษัทในกิจการร่วมค้าไทย - โมบาย ซึ่งได้รับรู้ผลขาดทุนเกินทุนมาแล้ว ส่วนสำรongsหนี้สินในบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะบริษัทเกิดจากการที่บริษัทต้องรับภาระหนี้ส่วนของกิจการร่วมค้าไทย - โมบาย ตามสัดส่วนการลงทุนจากการถูกเรียกร้องทางกฎหมายโดยเจ้าหน้าที่บุคคลภายนอกของกิจการร่วมค้าไทย - โมบาย และในงวดนี้ได้บันทึกสำรongsหนี้สินเหล่านี้เป็นหนี้สินในแต่ละประเภทแทน เนื่องจากบริษัทได้ทำบันทึกข้อตกลงกับ บมจ.กสท เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551 ซึ่งมีผลให้ยกเลิกกิจการร่วมค้าตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2551 และบริษัทต้องรับภาระหนี้สินทั้งหมดในกิจการร่วมค้าไทย - โมบาย

24.2 ประมวลการหนี้สินภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเกิดจากการนำส่งส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ภายหลังจากภาษีสรรพสามิตแล้ว

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 ได้เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อหักค่าภาษีสรรพสามิตออกจากส่วนแบ่งรายได้ที่คู่สัญญาจะต้องนำส่งให้คู่สัญญาภาครัฐตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ ดังนั้น AIS จึงได้นำส่งส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้กับบริษัทในจำนวนที่หักภาษีสรรพสามิตแล้ว ซึ่งรายรับจากส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าวบริษัทได้คำนวณนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามฐานภาษีรายรับที่ได้รับจริง ภายหลังจากหักภาษีสรรพสามิต โดยบริษัทได้หารือแนวทางปฏิบัติกับกรมสรรพากร ในขณะนั้นแล้ว อย่างไรก็ตามระหว่างงวดปี 2550 กรมสรรพากรได้แจ้งว่าบริษัทต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่ถูกหักจากส่วนแบ่งรายได้ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2546 - เดือนพฤศจิกายน 2550 ซึ่งคำนวณเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มได้เป็นจำนวน 2,202.38 ล้านบาท และบริษัทยังมีภาระเบี่ยปรับและเงินเพิ่มสิ้นสุดถึงวันที่ชำระค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวนประมาณ 3,152.05 ล้านบาท ซึ่งกรมสรรพากรนำไปหักกลับกับภาษีซื้อที่บริษัทขอคืนจำนวน 322.80 บาท โดยแบ่งเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 108.52 ล้านบาท เบี่ยปรับและเงินเพิ่มจำนวน 214.28 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2551 คณะกรรมการบริษัทมีมติให้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มที่ถูกประเมินส่วนที่เหลือ

จำนวน 2,093.86 ล้านบาท เพื่อเป็นการลดภาระเงินเพิ่ม พร้อมทั้งให้บริษัทชั้นอุทธรณ์ และนำที่ดิน จำนวน 2,951.67 ล้านบาท ไปจดทะเบียนจำนองเพื่อเป็นหลักประกันในการขอทุเลาการเสียภาษีในส่วนของเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ซึ่งบริษัท ได้ชำระ ภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวในเดือนกันยายน 2551 และได้รับอนุมัติในการทุเลาการเสียภาษีเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2551 แม้ว่าฝ่ายบริหาร ของบริษัทมีความเห็นว่าบริษัทปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีและบริษัท ไม่ควรต้องจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่มนี้ต่อกรมสรรพากร แต่เนื่องจากบริษัทมีความไม่แน่นอนในการที่จะได้รับเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่จ่ายไปแล้วคืน บริษัทจึงบันทึกค่าใช้จ่ายสำหรับ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ถูกหักกลับและที่จ่ายเพิ่มเติม จำนวน 2,416.66 ล้านบาท (หมายเหตุ 35) แสดงในค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร โดยบันทึกเป็นค่าเผื่อภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืน จำนวน 322.80 ล้านบาท แสดงรวมอยู่ในสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (หมายเหตุ 13) อย่างไรก็ตามบริษัทไม่ได้บันทึกหนี้สินสำหรับเบี้ยปรับและเงินเพิ่มส่วนที่เหลือ ซึ่งได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 38.2.2

25 หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี			
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2551	2550	2551	2550
พันธบัตรผู้เช่าโทรศัพท์ที่กำหนดชำระคืน	76.28	78.49	76.28	78.49
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์	388.37	378.11	388.37	378.11
ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	575.12	511.19	575.12	511.19
ภาษีขายสุทธิ	152.46	85.91	104.95	85.91
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	598.08	496.69	598.08	496.69
	<u>1,790.31</u>	<u>1,550.39</u>	<u>1,742.80</u>	<u>1,550.39</u>

26 รายได้รอตัดบัญชี จากสินทรัพย์ที่ได้รับจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ยอดต้นปี - สุทธิ ยกมา	115,982.13	89,378.95	115,982.13	89,378.95
บวก การรับโอนสินทรัพย์เพิ่มระหว่างปี (หมายเหตุ 18)	12,495.19	45,662.29	12,495.19	45,662.29
หัก รับรู้เป็นรายได้ระหว่างปี	(19,588.53)	(18,393.19)	(19,588.53)	(18,393.19)
รายการปรับมูลค่าสินทรัพย์	(894.80)	(665.92)	(894.80)	(665.92)
ยอดปลายปี	107,993.99	115,982.13	107,993.99	115,982.13
หัก หนี้สินหมุนเวียน - ส่วนที่รับรู้เป็นรายได้ภายในหนึ่งปี	(19,083.34)	(18,239.59)	(19,083.34)	(18,239.59)
หนี้สินระยะยาว	88,910.65	97,742.54	88,910.65	97,742.54

27 เงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
เงินกู้จากธนาคาร				
จำนวนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	666.78	704.65	666.78	704.65
เงินกู้ยืมระยะยาว	6,268.63	7,107.17	6,268.63	7,107.17
รวมเงินกู้ยืม	6,935.41	7,811.82	6,935.41	7,811.82

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
- อัตราคงที่	6,935.41	7,811.82	6,935.41	7,811.82

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ร้อยละ

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
- เงินกู้จากธนาคาร	4.55	4.55	4.55	4.55

เงินกู้จากธนาคารทั้งหมดเป็นเงินกู้ที่ค้ำประกันโดยกิจการที่เกี่ยวข้องกัน - กระทรวงการคลัง

เงินกู้จากธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 3,855.00 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : 4,260.79 ล้านบาท) เป็นเงินกู้ที่

ได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (หมายเหตุ 37)

ระยะเวลาการครบกำหนดของเงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี	666.78	704.65	666.78	704.65
ครบกำหนดเกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 2 ปี	666.78	704.65	666.78	704.65
ครบกำหนดเกินกว่า 2 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2,000.33	2,113.94	2,000.33	2,113.94
ครบกำหนดเกินกว่า 5 ปี	3,601.52	4,288.58	3,601.52	4,288.58
	<u>6,935.41</u>	<u>7,811.82</u>	<u>6,935.41</u>	<u>7,811.82</u>

ราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินที่แสดงเงินลงทุน ตามวิธีส่วนได้เสีย	
	2551		2550	
	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
เงินกู้จากธนาคาร	6,268.63	6,898.67	7,107.17	7,335.52

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	2551		2550	
	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
เงินกู้จากธนาคาร	6,268.63	6,898.67	7,107.17	7,335.52

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาวคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่บริษัทคาดว่าจะต้องจ่าย ณ วันที่ในงบดุล

28 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	3,703.94	7,310.62	3,703.94	7,310.62
บวก เพิ่มระหว่างปี (หมายเหตุ 6)	-	62.17	830.83	62.17
หัก จ่ายชำระระหว่างปี	(1,086.50)	(1,698.86)	(1,192.09)	(1,698.86)
ปรับปรุงลดยอดทรัพย์สิน	-	(1,969.99)	-	(1,969.99)
	<u>2,617.44</u>	<u>3,703.94</u>	<u>3,342.68</u>	<u>3,703.94</u>
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	<u>(972.48)</u>	<u>(1,161.17)</u>	<u>(1,697.72)</u>	<u>(1,161.17)</u>
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - ระยะยาว	<u>1,644.96</u>	<u>2,542.77</u>	<u>1,644.96</u>	<u>2,542.77</u>

การปรับปรุงลดยอดทรัพย์สินส่วนใหญ่เกิดจากการปรับปรุงสัญญาเช่าโทรศัพท์สาธารณะจากสัญญาเช่าทางการเงินเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน (รายละเอียดตามหมายเหตุ 17)

หน่วย : ร้อยละ

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถ่วงน้ำหนัก	9.56	9.30	7.48	9.30

จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย ซึ่งบันทึกเป็นหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี	1,222.63	1,505.78	1,947.87	1,505.78
ครบกำหนดเกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	1,976.46	3,040.64	1,976.46	3,040.64
	<u>3,199.09</u>	<u>4,546.42</u>	<u>3,924.33</u>	<u>4,546.42</u>
หัก ดอกเบี้ยจ่ายในอนาคตของสัญญาเช่าการเงิน	(581.65)	(842.48)	(581.65)	(842.48)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินจากสัญญาเช่าการเงิน	<u>2,617.44</u>	<u>3,703.94</u>	<u>3,342.68</u>	<u>3,703.94</u>

มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี	972.48	1,161.17	1,697.72	1,161.17
ครบกำหนดเกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	1,644.96	2,542.77	1,644.96	2,542.77
รวม	<u>2,617.44</u>	<u>3,703.94</u>	<u>3,342.68</u>	<u>3,703.94</u>

29 เงินกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
ยอดยกมาต้นปี	350.09	351.26	350.09	351.26
สมทบเพิ่มเติมระหว่างปี (หมายเหตุ 35)	31.73	33.13	31.73	33.13
จ่ายบำเหน็จสำหรับพนักงานที่พ้นสภาพ	(27.10)	(34.30)	(27.10)	(34.30)
ยอดคงเหลือปลายปี	354.72	350.09	354.72	350.09

บริษัทจ่ายเงินสมทบเพื่อกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของอัตราเงินเดือนพนักงานที่เป็นสมาชิก และจ่ายสมทบเพิ่มให้เท่ากับภาระผูกพันที่พึงจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 สมาชิกของกองทุนสวัสดิการฯ มีจำนวน 450 คน (ปี 2550 : 473 คน)

30 กำไรสะสมส่วนที่จัดสรรแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		
	สำรองเพื่อ การขายงาน	สำรองตาม กฎหมาย	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551			
ราคาตามบัญชีต้นปี	1,518.11	600.00	2,118.11
เพิ่มระหว่างปี	-	-	-
ราคาตามบัญชีปลายปี	1,518.11	600.00	2,118.11

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุน
ตามวิธีส่วนได้เสีย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550

ราคาตามบัญชีต้นปี

เพิ่มระหว่างปี

ราคาตามบัญชีปลายปี

สำรองเพื่อ การขายงาน	สำรองตาม กฎหมาย	รวม
1,518.11	600.00	2,118.11
-	-	-
<u>1,518.11</u>	<u>600.00</u>	<u>2,118.11</u>

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

ราคาตามบัญชีต้นปี

เพิ่มระหว่างปี

ราคาตามบัญชีปลายปี

สำรองเพื่อ การขายงาน	สำรองตาม กฎหมาย	รวม
1,518.11	600.00	2,118.11
-	-	-
<u>1,518.11</u>	<u>600.00</u>	<u>2,118.11</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550

ราคาตามบัญชีต้นปี

เพิ่มระหว่างปี

ราคาตามบัญชีปลายปี

1,518.11	600.00	2,118.11
-	-	-
<u>1,518.11</u>	<u>600.00</u>	<u>2,118.11</u>

สำรองเพื่อการขายงาน

บริษัทจัดสรรสำรองเพื่อการขายงานในกิจการ โทรศัพท์ในอัตราร้อยละของกำไรสุทธิของปีก่อน โดยการจัดสรรแต่ละครั้งจะต้องได้รับการอนุมัติจากกระทรวงการคลัง สำรองดังกล่าวไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมาย

สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทต้องจัดสรรสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังหักขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท สำรองตามกฎหมายไม่สามารถนำมาจ่ายปันผลได้

31 เงินปันผลจ่าย

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2551 ได้อนุมัติให้จ่ายเงินปันผลสำหรับหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 600 ล้านหุ้น จำนวนหุ้นละ 9.185 บาท รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 5,511.00 ล้านบาท บริษัทได้จ่ายเงินปันผลทั้งจำนวนให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2551

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2550 ได้อนุมัติให้จ่ายเงินปันผลสำหรับหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 600 ล้านหุ้น จำนวนหุ้นละ 1.67 บาท รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 1,002.00 ล้านบาท บริษัทได้จ่ายเงินปันผลทั้งจำนวนให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2550

32 รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์เมื่อขาย

การเปลี่ยนแปลงของรายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์เมื่อขาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม 2551	ส่วนได้เสีย 2550	2551	2550
ยอดยกมาต้นปี	1,637.58	543.48	1,637.58	543.48
การเปลี่ยนแปลงระหว่างงวด				
- การปรับให้เป็นมูลค่ายุติธรรม (หมายเหตุ 15)	(991.25)	1,094.10	(991.25)	1,094.10
ยอดคงเหลือปลายปี (หมายเหตุ 15)	646.33	1,637.58	646.33	1,637.58

33 ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	
	2551	2550
ยอดยกมาต้นปี	-	-
การซื้อขายกิจการ	24.33	-
ส่วนแบ่งกำไรสุทธิในบริษัทย่อย	0.06	-
ยอดคงเหลือปลายปี	24.39	-

34 คอกเบี้ยจ่าย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
คอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม	319.38	479.76	319.38	479.76
คอกเบี้ยจ่ายสัญญาเช่าการเงิน	343.04	536.44	343.04	536.44
	<u>662.42</u>	<u>1,016.20</u>	<u>662.42</u>	<u>1,016.20</u>

35 กำไรจากการดำเนินงาน

รายการบางรายการที่รวมอยู่ในการคำนวณกำไรจากการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 สามารถนำมาแยกตามลักษณะได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - สุทธิ	760.24	(173.76)	762.17	(173.76)
ค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์				
- สิทธิประโยชน์ของบริษัท	10,971.46	12,221.06	10,971.46	12,221.06
- สิทธิประโยชน์ตามสัญญาเช่าการเงิน	684.48	904.38	684.48	904.38
- สิทธิประโยชน์จากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน (หมายเหตุ 18)	17,465.54	16,493.32	17,465.54	16,493.32
รายการขาดทุนจากการซื้อขายของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หมายเหตุ 17)	38.39	3.37	38.39	3.37
การตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (หมายเหตุ 19)	161.65	136.97	161.65	136.97

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ค่าสอบบัญชี	1.20	1.30	1.20	1.30
ค่าใช้จ่ายภาษีมูลค่าเพิ่ม (หมายเหตุ 24.2)	2,416.66	-	2,416.66	-
ค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน				
- เครื่องจักร อุปกรณ์ และยานพาหนะ	2,068.69	2,708.97	2,068.69	2,708.97
- ที่ดิน และอาคาร	234.98	244.83	234.98	244.83
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน				
- เงินเดือน ค่าจ้าง และโบนัส	11,119.99	11,772.48	11,119.99	11,772.48
- เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน	1,135.33	1,088.87	1,135.33	1,088.87
- เงินสมทบกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน (หมายเหตุ 29)	31.73	33.13	31.73	33.13
- ค่าตอบแทนพนักงานโครงการเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์	1,512.60	-	1,512.60	-
หนี้สงสัยจะสูญ	335.55	483.02	1,968.68	483.02

โครงการเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์

มติคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2551 เห็นชอบให้บริษัทดำเนินการโครงการเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ตามข้อตกลง ปี 2551 - 2552 ซึ่งบริษัทเปิดรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2551 ถึง 14 มีนาคม 2551 และได้ดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนมีนาคม 2551 โดยมีผู้สมัครเข้าโครงการลาออกก่อนเกษียณอายุทั้งหมด 456 คน

36 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณ โดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีที่ เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออก ในระหว่างปี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
กำไรสุทธิที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญ (หน่วย : ล้านบาท)	5,602.81	6,232.66	3,217.26	5,831.42
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปี (หน่วย : ล้านหุ้น)	600	600	600	600
กำไรต่อหุ้น (หน่วย : บาท)	9.34	10.39	5.36	9.72

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 ไม่มีหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด

37 เครื่องมือทางการเงิน

สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

เงิน ใจที่มีอยู่และเงินต้นตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ไม่เกิน 1 ปี	405.79	405.79	405.79	405.79
เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	405.79	405.79	405.79	405.79
เกินกว่า 2 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	1,217.37	1,217.37	1,217.37	1,217.37
เกินกว่า 5 ปี	1,826.05	2,231.84	1,826.05	2,231.84
	<u>3,855.00</u>	<u>4,260.79</u>	<u>3,855.00</u>	<u>4,260.79</u>

มูลค่ายุติธรรมสุทธิ

มูลค่ายุติธรรมสุทธิของตราสารอนุพันธ์ ณ วันที่ในงบดุล มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย		
	2551	2550	2551	2550
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เป็นหนี้สิน	352.36	1,453.24	352.36	1,453.24

มูลค่ายุติธรรมของสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคำนวณโดยใช้อัตราที่กำหนด โดยคู่สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศดังกล่าว และถือเสมือนว่า ได้ยกเลิกสัญญาเหล่านั้น ณ วันที่ในงบดุล

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัท ได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap : FX Option with Contingent Payment) ในปี 2549 เพื่อเปลี่ยนเงินกู้ยืมสกุลเงินเยน ให้เป็นเงินบาท โดยมีข้อผูกพัน คือ ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิง ซึ่งหมายถึงอัตราแลกเปลี่ยนเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ ณ 2 วันทำการก่อนวันชำระหนี้ในแต่ละงวดต่ำกว่า 72.50 บริษัทมีภาระจะต้องจ่ายส่วนเพิ่มตามเงื่อนไขของสัญญา Swap ซึ่งส่วนเพิ่มที่คำนวณได้จะต้องจ่ายชำระพร้อมกับการชำระหนี้งวดปกตินั้นๆ

38 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

38.1 คดีสัญญา

บริษัทเป็นจำเลยในคดีสัญญา คดีฐานละเมิด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เป็นจำนวนเงิน 58,044.84 ล้านบาท (ปี 2550 : 55,859.34 ล้านบาท) ซึ่งมีคดีสำคัญ จำนวนเงิน 54,096.46 ล้านบาท ดังนี้

คดีพิพาทกับ ทู คดีสำคัญประกอบด้วย

- ทู ฟ้องศาลปกครองกลางขอให้บริษัทชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการที่บริษัท ได้ลดอัตราค่าบริการ โทรศัพท์ทางไกลในประเทศ เนื่องจากการเปิดให้บริการทางไกลในประเทศราคาประหยัด (Y-1el 1234) ทุนทรัพย์ 622.40 ล้านบาท ซึ่งคดีดังกล่าวศาลปกครองได้มีคำพิพากษายกฟ้องแล้ว แต่ ทู ได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2548 และบริษัท ได้ยื่นแก้อุทธรณ์แล้วเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2549 และอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

- ทู ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการที่บริษัทนำบริการพิเศษมาใช้งานโครงข่ายของ ทู (Access Charge) ทุนทรัพย์ 14,000 ล้านบาท ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2549 ให้บริษัทจ่ายส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าวตั้งแต่ต้นจนถึงวันที่ 22 สิงหาคม 2545 จำนวน 9,175.82 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินจำนวนดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 22 สิงหาคม 2545 จนกว่าบริษัทจะชำระเสร็จสิ้น สำหรับส่วนแบ่งรายได้ตั้งแต่วันที่ 22 สิงหาคม 2545 เป็นต้นไป ให้บริษัทแบ่งส่วนแบ่งรายได้ให้แก่ ทู ในอัตราร้อยละ 50 ของผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทได้รับจริงเฉพาะส่วนที่นำมาผ่านโครงข่ายของ ทู ตามสัญญา อย่างไรก็ตามฝ่ายกฎหมายของบริษัทได้ยื่นขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลปกครองแล้ว และศาลปกครองได้ประทับฟ้องเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2549 ต่อมา ทู ได้ยื่นคัดค้านคำขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าว แต่บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านโต้แย้งคำคัดค้านของ ทู เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2550 โดย ทู ได้ยื่นคำคัดค้านเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง ฝ่ายกฎหมายและที่ปรึกษาทางกฎหมายของบริษัทมีความเห็นว่าบริษัทมีประเด็นเพียงพอที่จะยื่นคัดค้านเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ตาม พรบ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ผู้บริหารของบริษัทจึงเชื่อมั่นว่ากระบวนการในการยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวนี้มีประเด็นเพียงพอที่ผลของคดีจะไม่เป็นเหตุให้บริษัทต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ให้ ทู ตามจำนวนเงินที่ฟ้อง
- ทู ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องค่าเสียหายและค่าส่วนแบ่งรายได้ค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศกรณีเรียกเข้า (Incoming call) โดยอ้างว่าบริษัทคำนวณไม่ถูกต้อง จำนวน 8,407.68 ล้านบาท ปัจจุบันยังไม่มีการสืบพยาน อยู่ระหว่างการดำเนินการนำข้อพิพาทสู่กระบวนการพิจารณา
- ทู ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องส่วนแบ่งรายได้ค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศที่บริษัทได้รับจาก บมจ.กสท โดยอ้างว่าบริษัทนำหลักเกณฑ์และข้อมูลที่ไม่ถูกต้องมาใช้ในการคำนวณส่วนแบ่งรายได้ให้ ทู ทุนทรัพย์จำนวน 1,968.70 ล้านบาท บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2551 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

คดีพิพาทกับ ทีทีแอนด์ที คดีสำคัญประกอบด้วย

- ทีทีแอนด์ที ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ โดยอ้างว่าบริษัทนำและอนุญาตให้บุคคลอื่นนำบริการพิเศษมาผ่านโครงข่ายของ ทีทีแอนด์ที จึงเรียกเรื่องค่า Access Charge เติมทุนทรัพย์ขณะฟ้อง จำนวน 28,000 ล้านบาท และแก้ไขทุนทรัพย์ในภายหลังเป็น 23,777.99 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2551 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทชำระเงินให้ ทีทีแอนด์ที ตั้งแต่ปี 2536 จนถึงเดือนมีนาคม 2548 เป็นจำนวน 23,777.99 ล้านบาท กับผลประโยชน์ตอบแทนจากบริการพิเศษนับจากวันที่ 1 เมษายน 2548 เป็นต้นไปจนครบกำหนดเวลาตามสัญญา พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ MLR + 1 ของอัตราเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ของเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันที่ 8 เมษายน 2548 จนกว่าบริษัทจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2551 ทีทีแอนด์ที ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการข้างต้น อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2551 ฝ่ายกฎหมายของบริษัทและพนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดได้ยื่นขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล
- ทีทีแอนด์ที ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องค่าเสียหาย และเรียกร้องส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศและค่าดำเนินการการรับแจ้งเหตุขัดข้องและการซ่อมบำรุงรักษาตู้พิกัลปลายทางเพิ่ม โดยอ้างว่าบริษัท ผิดสัญญาร่วมการทำงาน ผิดข้อตกลงการทดสอบตลาดการใช้โทรศัพท์ทางไกลในประเทศ ผิดข้อตกลงแนบท้ายสัญญาเรื่องบริการรับแจ้งเหตุขัดข้องและการซ่อมบำรุงจากตู้พิกัลปลายทางถึงราวกันฟ้า และตกลงกับ บมจ.กสท ลดค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศโดยไม่ไดตกลงกับ ทีทีแอนด์ที ทำให้ ทีทีแอนด์ที เสียหายและได้รับรายได้ไม่ครบถ้วน เติมทุนทรัพย์ขณะฟ้อง จำนวน 753.48 ล้านบาท ปัจจุบัน ทีทีแอนด์ที แก้ไขทุนทรัพย์เป็น 2,539.63 ล้านบาท คดีนี้บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านเพื่อต่อสู้คดีแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการสืบพยาน

คดีพิพาทกับบริษัทไทยอีเลคทริคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (“ไทยอีเลคทริค”)

- ในไตรมาสที่ 4/2550 ไทยอีเลคทริคได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลแพ่ง กล่าวหาว่าบริษัทผิดสัญญาเช่าเครื่องโทรศัพท์สาธารณะ โดยอ้างว่าบริษัทไม่กำหนดเลขหมายโทรศัพท์ให้ ไทยอีเลคทริค ติดตั้งเปิดให้บริการ (กำหนด 10,000 เลขหมายในกำหนด 10 ปี แต่กำหนดให้เพียง 4,217 เลขหมาย เปิดให้บริการ 3,269 เลขหมาย) ทุนทรัพย์ตามฟ้อง จำนวน 2,780.06 ล้านบาท ประกอบไปด้วย ค่าเสียหาย ค่าขาดประโยชน์ ค่าเช่าเครื่องโทรศัพท์สาธารณะ และดอกเบี้ย ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

นอกจากนี้ในการต่อสู้คดีอื่นๆ สำนักกฎหมายของบริษัทได้ดำเนินการทั้งพยานบุคคล และพยานเอกสารอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ มิได้มีการเสียเปรียบในรูปคดี ดังนั้น บริษัทจึงเชื่อมั่นว่าไม่มีเหตุที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนที่ฟ้อง และได้บันทึกสำรองหนี้สินไว้ในงบการเงินนี้ แต่ทั้งนี้ผลของคดีขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของศาลเป็นสำคัญ

38.2 หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นกรณีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม

38.2.1 กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกิดจากรายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ที่ไม่ได้บันทึกบัญชีรายได้ในงบการเงินนี้

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 11.1 บริษัทไม่ได้บันทึกค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ซึ่งอาจเกิดจากรายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ที่เป็นกรณีพิพาทกับ บมจ.กสท และบริษัทเอกชนคู่สัญญาของ บมจ.กสท ในส่วนที่บริษัทยังไม่ได้บันทึกเป็นรายได้ในงบการเงินนี้ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ว่า กรมสรรพากรแจ้งว่า หากบริษัทได้มีการให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่กับคู่สัญญา ตามสัญญาให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวแล้ว บริษัทย่อมมีสิทธิเรียกร้องในหนี้ค่าบริการที่เกิดขึ้น แม้ว่าบริษัทยังไม่ได้รับรู้รายได้ค่าเชื่อมโยงเนื่องจากยังเป็นข้อพิพาทกับคู่สัญญาก็ตาม บริษัทต้องนำรายได้ค่าเชื่อมโยงดังกล่าวมาคำนวณเป็นรายได้ของบริษัท ตามมาตรา 65 วรรค 2 แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับข้อ 2 ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทพ.1/2528 เรื่อง การใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2528 ฝ่ายบริหารของบริษัทมีความเห็นว่าบริษัทยังไม่ควรรับรู้ภาระหนี้สินภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกิดขึ้นจากรายได้ค่าเชื่อมโยงที่มีข้อพิพาทจนกว่าจะมีข้อยุติที่ชัดเจนว่าบริษัทได้รับค่าเชื่อมโยงตามข้อตกลงแน่นอน รวมถึงจำนวนเงินที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้บริษัทตระหนักว่าการไม่ถือปฏิบัติตามกรมสรรพากรดังกล่าวอาจทำให้มีความเสี่ยงโดยอาจมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากเยี่ยปรับเงินเพิ่ม

38.2.2 กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเกิดจากการนำส่งส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ภายหลังจากภาษีสรรพสามิตแล้ว

ตามที่ได้กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 24.2 กรณีที่บริษัทถูกประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่ถูกหักจากส่วนแบ่งรายได้ ซึ่งคำนวณเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มได้เป็นจำนวน 2,202.38 ล้านบาท และบริษัทยังมีภาระเยี่ยปรับและเงินเพิ่มที่คำนวณเบื้องต้นจนถึงวันที่ชำระค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวนประมาณ 3,152.05 ล้านบาท สำหรับค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม บริษัทได้ถูกประเมินหักกลับกับภาษีซื้อที่บริษัทขอคืนและจ่ายชำระเพิ่มเติมเต็มจำนวนแล้ว ส่วนเยี่ยปรับและเงินเพิ่ม จำนวน 214.28 ล้านบาท บริษัทได้ถูกหักกลับกับภาษีซื้อที่บริษัทขอคืน ซึ่งบันทึกเป็นค่าเผื่อภาษีมูลค่าเพิ่มหรือเรียกคืน อย่างไรก็ตามบริษัทยังมีภาระเยี่ยปรับและเงินเพิ่มในส่วนที่เหลืออีกประมาณ 2,937.77 ล้านบาท ซึ่งผู้บริหารของ

บริษัทมีความเห็นว่าบริษัทไม่น่าจะต้องชำระเพราะได้ถือปฏิบัติตามกฎหมายประมวลรัษฎากร ในหลักความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว บริษัทจึงไม่ได้นำบันทึกหนี้สินสำหรับเบี่ยงปรับและเงินเพิ่มส่วนที่เหลือนี้ในงบการเงินนี้

38.3 ภาระผูกพัน

38.3.1 ภาระผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุน

รายจ่ายฝ่ายทุนที่ถือเป็นภาระผูกพัน ณ วันที่ในงบดุล แต่ยังไม่เข้าเงื่อนไขรับรู้เป็นหนี้สินในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	7,891.20	9,486.52	7,891.20	9,486.52

38.3.2 ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน - กรณีที่บริษัทเป็นผู้เช่า

จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
ภายใน 1 ปี	1,223.65	2,583.03	1,223.65	2,583.03
เกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	2,696.85	4,147.37	2,696.85	4,147.37
	3,920.50	6,730.40	3,920.50	6,730.40

บริษัทถูกควบคุม โดยกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นเพียงผู้เดียวของบริษัท บริษัทได้ดำเนินธุรกิจกับหน่วยงานราชการของรัฐบาลไทยและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้ควบคุมทั้งทางตรงและทางอ้อม (รวมเรียกว่า “หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ”) หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นลูกค้ารายสำคัญของบริษัท โดยรายการทางธุรกิจกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเหล่านี้เป็นไปตามปกติทางธุรกิจ บริษัทได้แสดงยอดรายได้และยอดลูกหนี้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นยอดรวม ยกเว้นรายการกับ บมจ.กสท แสดงเป็นรายการแยกต่างหาก เนื่องจากอยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันและดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกันกับบริษัท

บริษัทมีการซื้อสินค้าและบริการกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ อาทิเช่น ไฟฟ้า น้ำประปา การเดินทาง (ทางอากาศ รถไฟ รถประจำทาง) เชื้อเพลิง ไปรษณีย์ การเช่าอาคารและที่ดิน เป็นต้น ซึ่งเป็นรายการที่มีเงื่อนไขตามปกติทางธุรกิจ นอกจากนี้ บริษัทยังมีหน้าที่เก็บภาษี ซึ่งรวมถึงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีหัก ณ ที่จ่าย แทนรัฐบาลไทย โดยบริษัทไม่ได้รับค่าตอบแทนจากรัฐบาลไทยในการทำหน้าที่จัดเก็บภาษีดังกล่าว รายละเอียดค่าสินค้าและบริการข้างล่างนี้ที่เกี่ยวกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ ได้เปิดเผยเฉพาะรายการที่เกิดกับ บมจ.กสท เท่านั้น เนื่องจากไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลค่าใช้จ่ายและเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจอื่นทั้งหมดได้ จึงไม่เปิดเผยข้อมูลค่าใช้จ่ายและเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจอื่นในงบการเงินนี้

บริษัทมีเงินสด เงินฝากธนาคาร และตัวสัญญาใช้เงินกับธนาคารที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาล ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร นอกจากนี้ยังมีเงินลงทุนในตั๋วเงินคลังของรัฐบาล และพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (หมายเหตุ 8) เงินลงทุนชั่วคราว (หมายเหตุ 9) และเงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว (หมายเหตุ 10) กับธนาคารที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ มีจำนวน 16,146.72 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 : 17,538.76 ล้านบาท)

บริษัทไม่ได้เปิดเผยรายการกับพนักงาน ผู้บริหาร หรือสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว ของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เนื่องจากบริษัทไม่สามารถหายอดรวมของรายการดังกล่าวที่มีจำนวนมากและหลากหลาย อย่างไรก็ตาม รายการดังกล่าวมีเงื่อนไขตามปกติทางธุรกิจ

บริษัทเชื่อว่า การเปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกัน ในหมายเหตุนี้ได้แสดงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาอย่างพอเพียงแล้ว

รายการต่อไปนี้เป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เฉพาะรายการที่บริษัทเป็นผู้ให้บริการผ่านโครงข่ายของบริษัท

39.1 รายได้จากการให้บริการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์				
- กระทรวงการคลัง	48.10	56.57	48.10	56.57
- บริษัทร่วม	6.38	57.48	6.38	57.48
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	257.72	348.36	257.72	348.36
หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ	1,933.38	1,748.85	1,933.38	1,748.85
	<u>2,245.58</u>	<u>2,211.26</u>	<u>2,245.58</u>	<u>2,211.26</u>
รายได้จากการเชื่อมโยงโครงข่าย				
- บริษัทร่วม	1.00	95.20	1.00	95.20
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	-	1,318.30	-	1,318.30
	<u>1.00</u>	<u>1,413.50</u>	<u>1.00</u>	<u>1,413.50</u>
รายได้จากบริการโทรคมนาคมอื่น				
- กระทรวงการคลัง	20.77	56.46	20.77	56.46
- บริษัทร่วม	44.41	195.00	44.41	195.00
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	2.43	2.13	2.43	2.13
หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ	2,219.53	2,684.43	2,219.53	2,684.43
	<u>2,287.14</u>	<u>2,938.02</u>	<u>2,287.14</u>	<u>2,938.02</u>

39.2 การซื้อบริการ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	งบการเงินเฉพาะบริษัท	ส่วนได้เสีย
	2551	2550	2551	2550
ค่าบริการโทรคมนาคม				
- กระทรวงการคลัง	44.35	84.86	44.35	84.86
- บริษัทย่อย	-	-	0.52	-
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	467.90	370.88	467.90	370.88
	<u>512.25</u>	<u>455.74</u>	<u>512.77</u>	<u>455.74</u>

39.3 ยอดค้างชำระที่เกิดจากการซื้อและขายบริการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	งบการเงินเฉพาะบริษัท	ส่วนได้เสีย
	2551	2550	2551	2550
ลูกหนี้บุคคลหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้กิจการโทรคมนาคม				
- กระทรวงการคลัง	23.65	29.02	23.65	29.02
- บริษัทร่วม	23.57	336.90	23.57	336.90
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	1,557.52	1,723.94	1,557.52	1,723.94
หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ	1,313.84	1,187.32	1,313.84	1,187.32
	<u>2,918.58</u>	<u>3,277.18</u>	<u>2,918.58</u>	<u>3,277.18</u>
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(11.50)	(278.55)	(11.50)	(278.55)
	<u>2,907.08</u>	<u>2,998.63</u>	<u>2,907.08</u>	<u>2,998.63</u>

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ลูกหนี้ส่วนแบ่งรายได้				
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอื่น (หมายเหตุ 11.3)				
บมจ.กสท	0.66	0.71	0.66	0.71
ค่าเช่าที่ดินของราชพัสดุจ่ายล่วงหน้า				
- กระทรวงการคลัง	0.90	2.16	0.90	2.16
เจ้าหนี้การค้า				
- กระทรวงการคลัง	1.76	2.15	1.76	2.15
- บริษัทย่อย	-	4.14	0.92	4.14
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	0.05	30.23	0.05	30.23
	1.81	36.52	2.73	36.52
เจ้าหนี้อื่น				
- กระทรวงการคลัง	-	1.80	-	1.80
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	92.53	76.73	92.53	76.73
	92.53	78.53	92.53	78.53
หนี้สินสัญญาเช่าการเงินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน				
- บริษัทย่อย	-	-	725.24	-
เงินทรองจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
- บริษัทร่วม	-	2,466.36	-	2,466.36

เงินทรองจ่ายแก่บริษัทร่วมประกอบด้วยเงินทรองจ่ายให้แก่กิจการร่วมค้า ไทย - โมบาย สำหรับค่าเช่าอุปกรณ์โครงข่ายในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่คลื่นความถี่ระบบใหม่ 1900 MHz ซึ่งบริษัทได้จ่ายให้แก่บริษัทร่วมอีกแห่งหนึ่งซึ่งเป็นผู้ให้เช่า

อุปกรณ์โครงข่ายดังกล่าว ในไตรมาสที่ 2/2551 บริษัทบันทึกค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญตามสัดส่วนเงินลงทุนของบริษัท สำหรับเงิน
 ทดรองจ่ายดังกล่าว เนื่องจากบริษัทคาดว่าจะไม่ได้รับชำระหนี้สำหรับเงินจำนวนนี้ โดยบันทึกเป็นหนี้สงฆ์จะสูญแสดงรวมอยู่
 ในค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารในงบการเงินเฉพาะบริษัท จำนวน 1,421.94 ล้านบาท ส่วนในงบการเงินรวมนำไปแสดงสุทธิ
 กับสำรองหนี้สินในบริษัทร่วมด้วยจำนวนเดียวกัน โดยส่วนที่เหลือตามสัดส่วนเงินลงทุนของ บมจ.กสท นั้น บริษัทคาดว่าจะ
 ได้รับชำระหนี้จาก บมจ.กสท จึงไม่ได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ ต่อมาเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2551 บริษัทได้รับโอนสิทธิการถือ
 ครองและใช้คลื่นความถี่ 1900 MHz จาก บมจ.กสท ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างบริษัทกับ บมจ.กสท บริษัทจึงคำนวณส่วนที่
 บมจ.กสท จะต้องรับภาระในการชำระหนี้รวมเป็นต้นทุนการได้มาของสิทธิในการถือครองและใช้คลื่นความถี่ ตามรายละเอียด
 ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6 และกลับรายการเงินทดรองจ่ายค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญออกทั้งหมด

เงินกู้ยืมจากกระทรวงการคลัง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 วิเคราะห์ได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่ แสดงเงิน ลงทุนตามวิธี		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	งบการเงินรวม	ส่วนได้เสีย	2551	2550
	2551	2550	2551	2550
ราคาตามบัญชีต้นปี	-	5,217.24	-	5,217.24
ชำระคืน	-	(5,217.24)	-	(5,217.24)
ราคาตามบัญชีปลายปี	-	-	-	-

39.4 เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะบริษัท
	2551	2551
เงินสดที่จะจ่ายให้ บมจ.กสท ตามข้อตกลง (หมายเหตุ 6)	2,400.00	2,400.00
หัก คอกเบี้ยจ่ายรอดัดบัญชีในอนาคต (หมายเหตุ 6)	(338.99)	(338.99)
มูลค่าปัจจุบันของเงินสดที่จะจ่ายทั้งหมดตามข้อตกลง (หมายเหตุ 6)	2,061.01	2,061.01
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(480.00)	(480.00)
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - ระยะยาว	1,581.01	1,581.01

ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างบริษัทกับ บมจ.กสท ในรายละเอียดหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6 บริษัทจะชำระเงินเป็นรายปี ในระยะเวลา 5 งวด งวดละ 480.00 ล้านบาท โดยงวดที่ 1 จะจ่ายภายใน 7 วันหลังจากบริษัทได้รับหนังสือแจ้งอย่างเป็นทางการ จาก กทช. ในการรับโอนคลื่นความถี่ โดยบริษัทได้รับหนังสือแจ้งอย่างเป็นทางการจาก กทช. เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2552 บริษัท จึงจัดประเภทส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีด้วยจำนวน 480.00 ล้านบาท โดยไม่ได้คำนวณดอกเบี้ยรอตัดบัญชีสำหรับเงิน ส่วนนี้ เนื่องจากไม่เป็นสาระสำคัญ

40 ค่าตอบแทนกรรมการ

ค่าตอบแทนกรรมการ ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีจำนวน 7.03 ล้านบาท (ปี 2550 : 15.41 ล้านบาท) ประกอบด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ โบนัส และค่าตอบแทนแก่กรรมการ ซึ่งค่าตอบแทนกรรมการดังกล่าวที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญ ประจำปี ได้อนุมัติให้บริษัทกำหนดหลักเกณฑ์ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

41 ข้อพิพาทกรณีการเชื่อมต่อโครงข่ายกับ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“DTAC”) บริษัท ทรู มูฟ จำกัด (“TRUE Move”)

41.1 ข้อพิพาทกรณีการเชื่อมต่อโครงข่ายกับบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“DTAC”)

เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2550 DTAC ซึ่งเป็นคู่สัญญาของ บมจ.กสท ภายใต้สัญญาให้ดำเนินการ ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบ เซลลูลาร์ ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางให้บริษัทปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย โดยดำเนินการให้ผู้ให้บริการเลขหมายของ DTAC ที่ได้รับจัดสรรใหม่จาก กทช. จำนวน 1,500,000 เลขหมาย เข้าถึงการ ใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัท ได้ และห้ามมิให้บริษัท เรียกเก็บค่าตอบแทนภายใต้ข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่าย แต่ให้เรียกเก็บเฉพาะค่าเชื่อมต่อโครงข่าย โทรคมนาคม ในอัตราที่บริษัท กำหนดและได้รับอนุมัติจาก กทช. ซึ่งใช้กับผู้ประกอบกิจการ โทรคมนาคมทุกราย นอกจากนี้ DTAC ได้ขอให้บริษัทชดใช้ ค่าเสียหายจากการไม่ได้เชื่อมต่อโครงข่ายบริษัท ได้แก่ ค่าธรรมเนียมเลขหมายที่ได้ชำระให้แก่ กทช. เป็นรายเดือน เดือนละ 3 ล้านบาท นับจากกลางเดือนธันวาคม 2549 ค่าเสียหายจากการที่ประชาชนไม่มาขอรับบริการ จำนวน 15 ล้านบาทต่อวันนับ จากวันฟ้อง ค่าเสียหายต่อชื่อเสียงที่บริษัททำให้สาธารณชนไม่เชื่อมั่นในการให้บริการของ DTAC จำนวน 70 ล้านบาท เป็นต้น และเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2550 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยให้ บริษัทดำเนินการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้เลขหมายโทรศัพท์ที่ DTAC ได้รับการจัดสรรจาก กทช. สามารถ ติดต่อกับเลขหมายโทรคมนาคมของบริษัทได้ จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น อย่างไรก็ตามบริษัท ได้ยื่นขอทุเลาพร้อมอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองข้างต้นต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2550 แล้ว ปัจจุบันอยู่ ระหว่างการพิจารณาของศาล

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2550 กทช. มีคำสั่งขาดข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ที่ 1/2550 โดยให้ บริษัทเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และต้องเจรจา ทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เริ่มต้นเจรจา หากบริษัทไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ย่อมเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการ โทรคมนาคม 2544 ซึ่ง กทช. อาจมีคำสั่งบังคับทาง ปกครองตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ได้ต่อไป ซึ่งบริษัทได้ดำเนินการต่อสู้ทาง กฎหมายมาโดยตลอด ตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550 อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 กทช. ได้แจ้งให้บริษัทชำระค่าปรับวันละ 60,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 จนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่ง

ครบถ้วน โดยการเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายกับ DTAC ซึ่งเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2551 บริษัทได้ทำหนังสือแจ้งให้ DTAC เข้าหารือเพื่อเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัท และได้จ่ายค่าปรับตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 จนถึงวันที่ 7 พฤษภาคม 2551 ให้แก่ กทข. แล้ว อย่างไรก็ตามบริษัทยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในการเจรจากับ DTAC ได้ และเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2551 DTAC ได้ทำหนังสือถึง กทข. เพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดเงื่อนไขที่ตกลงไม่ได้ดังกล่าว โดยมีข้อเรียกร้องข้อหนึ่งให้เลขานุการ กทข. พิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 60,000 บาท ให้บริษัทชำระต่อไป จนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งของ กทข. (ถ้ามี) ครบถ้วน ซึ่งบริษัทอยู่ระหว่างการดำเนินการยื่นคัดค้าน

41.2 ข้อพิพาทกรณีการเชื่อมต่อโครงข่ายกับ บริษัท ทรู มูฟ จำกัด (“TRUE Move”)

เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2550 TRUE Move ซึ่งเป็นคู่สัญญาของ บมจ.กสท ภายใต้สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์อีกรายหนึ่ง ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางให้บริษัทปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย โดยดำเนินการให้ผู้ให้บริการเลขหมายของ TRUE Move ที่ได้รับจัดสรรใหม่จาก กทข. จำนวน 1,500,000 เลขหมาย เข้าถึงการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัทได้ และห้ามมิให้บริษัทเรียกเก็บค่าตอบแทนภายใต้ข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่าย แต่ให้เรียกเก็บเฉพาะค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในอัตราที่บริษัทกำหนดและได้รับอนุมัติจาก กทข. ซึ่งใช้กับผู้ประกอบกิจการ โทรคมนาคมทุกราย นอกจากนี้ TRUE Move ได้ขอให้บริษัทชดเชยค่าเสียหายจากการไม่ได้เชื่อมต่อโครงข่ายบริษัท ได้แก่ ค่าธรรมเนียมเลขหมายที่ได้ชำระให้แก่ กทข. เป็นรายเดือน เดือนละ 3 ล้านบาท นับจากกลางเดือนตุลาคม 2549 ค่าเสียโอกาสจากการที่ประชาชนไม่มาขอรับบริการ จำนวน 14 ล้านบาท ต่อวันนับจากวันฟ้อง ค่าเสียหายต่อชื่อเสียงที่บริษัททำให้สาธารณชนไม่เชื่อมั่น ในการให้บริการของ TRUE Move จำนวน 70 ล้านบาท เป็นต้น และเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2550 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้บริษัทดำเนินการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้เลขหมายโทรศัพท์ที่ TRUE Move ได้รับการจัดสรรจาก กทข. สามารถติดต่อกับเลขหมายโทรคมนาคมของบริษัทได้ จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น อย่างไรก็ตามบริษัทได้ยื่นขอทุเลาพร้อมอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองข้างต้นต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2550 แล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2550 กทข. มีคำสั่งชี้ขาดข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ TRUE Move ที่ 2/2550 โดยให้บริษัทเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ TRUE Move ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รับคำสั่งชี้ขาด และต้องเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เริ่มต้นเจรจา ขณะนี้อยู่ระหว่างการเจรจา

42 เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบดุล

คณะกรรมการบริษัท อนุมัติให้ออกงบการเงินในวันที่ 7 เมษายน 2552